

KARWINA GOŚCIŁA NAUCZYCIELI Z CAŁEGO KRAJU

**Jak uczyć
nowocześnie?**

KARWINA (kor) – W karwińskiej czeskiej podstawówce przy ul. Mendela zakończyło się w niedzielę trzydniowe spotkanie nauczycieli z całej RC pn. „Świat się zmienia... Zmienia szkołę?”. Chodziło już o 27. spotkanie, zorganizowane przez działającą od 1994 r. stowarzyszenie obywatelskie Przyjaciele Zaangażowanej Edukacji („Přátelé angažovaného učení” – PAU). Odbyło się ono pod patronatem wicehetmana ds. szkolnictwa woj. morawsko-śląskiego, Jaroslavy Wenigerovej.

Do Karwiny zjechało 400 pedagogów, a także liczni zaproszeni goście, w tym przewodniczący Izby Poselskiej czeskiego parlamentu, **Lubomír Zaorálek**, szef wydziału szkolnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie, **Tomáš Bouša**, i prezydent Karwiny, **Antonín Petráš**.

Zaolziańskie polskie szkolnictwo reprezentowała siódemka nauczycieli z Karwiny i Lutyni Dolnej. – Szkoła, że spotkaniem nie zainteresowało się więcej naszych kolegów – powiedziała nam dyrektorka karwińskiej PSP, **Jaroslava Palowska**. – Chodziło bowiem o bardzo ciekawe warsztaty, podczas których można było sporo się dowiedzieć, wymienić doświadczenia, a także omówić się z lektorami, by przyjechali osobiście do zainteresowanych szkół.

Uczestnicy spotkania mogli wybrać z 50 różnych warsztatów. Większość z nich dotyczyła tworzenia nowych programów nauczania, które każda szkoła w myśl nowej ustawy szkolnej musi przygotować do 1 września br.

– Szkoły powinny obecnie uczyć nie tylko konkretnych danych, ale przede wszystkim tzw. „kluczowych kompetencji” – mówi dyrektorka Palowska. – Chodzi właściwie o przygotowanie dziecka do praktycznego życia we współczesnym świecie. A więc o to, by dziecko umiało się uczyć, umiało komunikować z otoczeniem itp. O tym wszystkim była mowa przez te trzy dni.

Uczestnicy spotkania mogli też skorzystać z bogatej oferty oficyn wydających podręczniki i publikacje metodyczne.

Wydawnictwa pedagogiczne z całej RC karwińskie spotkanie nauczycieli wykorzystali do zaprezentowania swoich fachowych publikacji.

Ptasia grypa już blisko

WARSAWA/PRAGA (PAP/kor) – Ptasia grypa dotarła już do Polski. Naukowcy z Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach wykryli u padłych łabędzi, które znalezione w czwartek w Toruniu, obecność niebezpiecznego dla ludzi szczepu wirusa H5N1.

– Test biologii molekularnej, specyficzny dla tego szczepu, wypadł pozytywnie. Oba łabędzie były zarzone tym wirusem – potwierdził zastępca dyrektora ds. naukowych puławskiego instytutu, **prof. Jan Żmudziński**. Dodaje, że próbki z zarażonych łabędzi przekazane zostaną jeszcze do laboratorium w Weybridge pod Londynem dla potwierdzenia wyniku.

Zdaniem szefa resortu rolnictwa RC, **Jana Mládkę**, wirus ptasiej grypy dotarł już także do naszego kraju. Minister stwierdził to w niedzielę w TV Nova. Rzecznik Państwowego Urzędu Weterynarii **Josef Duben** jest przeciwnego zdania. Poinformował on, że w RC do tej pory przeprowadzono testy u ponad 500 padłych wolno żyjących ptaków i ponad 100 egzemplarzy ptactwa domowego. Wyniki wszystkich testów na obecność wirusa ptasiej grypy były negatywne.

Zobacz:

www.glosludu.cz

Od jutra „Głos Ludu” można czytać również w Internecie. Na aktualizowanych co tydzień stronach www.glosludu.cz Czytelnik znajdzie w skróconej formie artykuły oraz zdjęcia z ostatnich trzech wydań – wtorkowego, czwartkowego i sobotniego z odsyłaczami do poszczególnych numerów naszej gazety, a także rubrykę »co w terenie«.

Nie leży w naszych intencjach, aby internetowe strony głosowskie zastąpiły systematyczną lekturę naszego pisma. Niemniej będzie dla nas satysfakcją, jeżeli dzięki prezentacji w sieci „Głos Ludu” dotrze do szerszego grona czytelników.

Redakcja

Unia się wyludnia

Licząca obecnie przeszło 10 mln obywateli Republika Czeska w 2051 roku będzie miała zaledwie 8,9 mln mieszkańców. Gdyby na terenie naszego kraju nie osiedlali się obcokrajowcy, liczba ludności spadłaby do 8,1 mln. Wynika to z szacunków, które w minionym tygodniu udostępnił urząd statystyczny Unii Europejskiej – Eurostat.

Przyczyną ogólnoeuropejskiego niżu demograficznego jest spadająca liczba urodzeń, która występować będzie również w najbliższych dziesięcioleciach. Zdaniem socjologów, powodem obniżającej się liczby urodzeń jest rosnąca bez przerwy granica wieku, w której kobiety decydują się na urodzenie pierwszego dziecka. Drugiego albo trzeciego potomka kobiety nie zdają już urodzić, gdyż uniemożliwia im to podeszły wiek i jednocześnie niska atrakcyjność troszczących

się o rodzinę matek na rynku pracy. W RC raptownie wzrasta liczba par, które z powodu różnych przypadłości nie mogą mieć dzieci. Obecnie jest ich aż 15 procent, przy czym ich liczba nadal wzrasta. Co ciekawe, malejąca liczba urodzeń oraz niepełność występują w krajach najbardziej rozwiniętych pod względem ekonomicznym. Na możliwość poczęcia dziecka wpływa przede wszystkim stres i niewłaściwe przyzwyczajenia kulinarne, których konsekwencją jest otyłość. Badania Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych dowodzą, że z urodzenia i wychowania potomstwa rezygnuje aż 6 procent par żyjących w RC.

ciąg dalszy na str. 2

Madonna na wystawę

CIESZYN (kor) – Na pół roku opuścił mury nadolziańskiego grodu XIV-wieczna figura Madonny z Dzieciątkiem, pochodząca z warsztatu budowitego praskiej katedry św. Wita, **Petra Parlerza**. Jak informuje **Irena Adamczyk** z Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie, Madonna wyjeździe do Legnicy, gdzie w tamtejszym muzeum rozpocznie się 1 kwietnia wystawa pn. „Śląsk – perła w koronie czeskiej”. Na wystawie, zorganizowanej przy współudziale Galerii Narodowej w Pradze, Madonna będzie jednym z ważniejszych eksponatów.

Przypomnijmy, że figura Madonny z Dzieciątkiem przez lata stała na studni na Starym Targu. Kiedy miasto postanowiło poddać ją konserwacji, okazało się, że chodzi o dobrze zachowaną ceną rzeźbę z warsztatu Parlerza. Obecnie na Starym Targu stoi kopia, oryginał umieszczono w muzeum.

Pochwała »Podlesia«

TRZYNIEC (s) – Szpital „Podlesie” zlecił pewnej niezależnej agencji, która specjalizuje się w badaniach rynku i opinii publicznej, przeprowadzenie ankiety wśród pacjentów, którzy leczyli się na oddziałach kardiologii, kardiologii i chirurgii w latach 2004 i 2005. Ankieterzy odwiedzili w domu 340 respondentów. Wynik jest taki, że ogólnie zadowolonych z usług szpitala jest 89,7 proc. ankietowanych. Mało tego – czterech z pięciu pacjentów, gdyby zaistniała taka potrzeba, ponownie zgodziłoby się na hospitalizację w tej placówce, a 84,1 proc. rekomendowałoby „Podlesie” przyjaciołom i znajomym. Słowa chwały zebrali lekarze i średni personel medyczny. Również ogólny wizerunek „Podlesia” wypadł niezwykle udanie.

Krytycznie respondenci wypowiadali się o małej częstotliwości połączeń autobusowych z miastem i dworcem kolejowym oraz o ciasnym parkingu samochodowym (o problemie tym już i my na naszych łamach sygnalizowaliśmy).

Autorzy ankiety zastosowali podobną metodykę do tej, która ostatnio Ministerstwo Zdrowia posłużyła do oceny wszystkich czeskich szpitali. Warto przytoczyć, że przeciętny ogólnoczeski wynik tej oceny w zakresie „ogólnego zadowolenia” osiągnął poziom 70,2 proc., w kategorii klinik uniwersyteckich zaś 76,9 proc. Najlepsze szpitale chwalały się 90-procentowym zadowoleniem.

Z TIR-ém po pijaku

CIESZYN (kor) – Przerwano TIR utrudnił w niedzielę kierowcom przejazd od polskiej strony na most graniczny Kocobędz-Bogusowice. Do wypadku doszło na drodze krajowej nr 1. Na huku drogi TIR zarzuciło, wyniosło na pobocze, po czym przewrócił się, tarasując częściowo pas drogi w jednym kierunku. Ruch musiał odbywać się wahadłowo.

Jak się okazało, kierowca TIR-a był pijany. Na szczęście, nikomu nic się nie stało.

Putzlacher zapowiada też, że na dernerze pojawią się na nośnikach CD i DVD wszelkie materiały, które autorom scenariusza udało się zebrać podczas realizacji sztuki. Chodzi m.in. o wyniki najnowszych badań dotyczących sylwetki sławnego zbrojnika czy materiał „Piseň o Ondrášovi”, który nakręciła czeska telewizja. – Chodzi jednak o kosztowny projekt, dlatego wystąpiliśmy o dotację. Samorząd wojewódzki w Ostrawie na razie nam jej nie przyznał, jesteśmy »rezerwowymi«. Ale jeśli uda nam się zdobyć pieniądze z innego źródła, na pewno i te płyty pojawią się w teatrze 6 maja – dodała R. Putzlacher.

»Ondraszek« na płycie

Obecnie nagrania trafiły do brneńskiego studia „Indies”, gdzie powstaje okładka płyty. Jej autorem będzie, jak w wypadku „Nieba”, plastyk **Přemysl Štěpán**. Promocja płyty „Ondraszek...” odbędzie się 6 maja br. i towarzyszyć będzie dernerze spektaklu o słynnym harnasju.

PREZENT SCENY POLSKIEJ DLA TYCH, KTÓRZY NIE OBEJZELI PRZEDSTAWIENIA

CZ. CIESZYN/BRNO (kor) – W studiu nagrań Teatru Cieszyńskiego zakończono nagrania utworów, które pokażą się na płycie „Ondraszek – Pan Lysej Góry”. Piosenki pochodzą z widowiska muzycznego o tej samej nazwie autorstwa **Renaty Putzlacher, Tomáša Kočki i Bogdana Kokotka**, którego premiera odbyła się przed rokiem, a Teatr Scena Polska ma nadal w swoim repertuarze.

Jak powiedziała nam R. Putzlacher, w przeciwieństwie do wyłącznie muzycznej płyty „Těšínské niebo – Cieszyńskie nebe” (ukazała się w ub. roku), na CD „Ondraszek...” będzie można znaleźć

też fragmenty dialogów z przedstawienia. – Potraktowaliśmy tę płytę poniekąd jako słuchowisko, czyli prezent także dla tych, którzy nie oglądali naszego przedstawienia – wyjaśnia poetka.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie zmienne, możliwe opady śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st. C, nocą od -3 do -7 st. C.
ŚRODA – Z początku pogodnie, później od zachodu zachmurzenie wzrastające, opady śniegu. Temperatura w dzień od -2 do 2 st. C, nocą od -7 do -11 st. C.

TYDZIEŃ

27 II - 5 III 2006

■ Ratownikom udało się dotrzeć do górnikarza uwięzionego w kopalni Halamba w Rudzie Śląskiej. Mężczyzna spędził pod ziemią 111 godzin. Badania lekarskie potwierdziły, że życie górnikarza nie jest zagrożone.

■ Republika Czeska została zasreżegowana do kategorii państw rozwiniętych. Aktu tego dokonał uroczyste w Pradze szef Banku Światowego, Paul Wolfowitz.

■ Prezydent Tajwanu, Chen Shui-Biau, rozwiązał Radę Zjednoczenia Narodowego. Rada, powołana w roku 1990, miała działać na rzecz ewentualnego zjednoczenia wyspy z kontynentalnymi Chinami. Decyzja prezydenta Tajwanu wywołała ostrą reakcję chińskich władz.

■ Pięć silnych wybuchów w ciągu jednego dnia wstrząsnęło Bagdadem. Spowodowały one śmierć co najmniej 70 osób.

■ Unia Europejska zagroziła Serbii, że przewie z nią rozmowy integracyjne, jeżeli Serbia nie umożliwi zatrzymanie głównych zbrodniarzy wojennych, Ratka Mladicia oraz Radovana Karadzicia.

■ Sześcioro rodzeństwa w wieku od 7 miesięcy do 16 lat zginęło w pożarze domu w Kinikach na Mazowszu. Przeżyli matka i ojciec, którzy nie byli w domu, oraz dwoje dzieci, które w tym czasie były w szkole.

■ Prezydent Rosji, Władimir Putin, bawił z wizytą oficjalną w Pradze. W trakcie spotkania z najwyższymi przedstawicielami RC przeprosił za rok 1968, uznając moralną odpowiedzialność za dokonana wtenczas pod dowództwem ówczesnego Związku Radzieckiego inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację.

■ Słowacki Sąd Najwyższy uchwalił rozwiązanie ultranacjonalistycznej Wspólnoty Słowackiej - Partii Narodowej (Slovenska populitost), która głosi idee prezydenta wojennego państwa słowackiego - Josefa Tisy.

■ Podczas demonstracji muzułmanów przeciwko wizycie prezydenta St. Zjednoczonych George Busha w Indiach zginęło na północy tego kraju co najmniej piętnaście osób.

■ Zamach na papieża Jana Pawła II, którego w roku 1981 dokonał Ali Agca, miał być przeprowadzony z polecenia ówczesnego przywódcy Związku Radzieckiego, Leonida Breżniewa. Oświadczył to przewodniczący komisji śledczej włoskiego parlamentu.

■ Główna prokuratura wojskowa Rosji odmówiła uznania polskich oficerów zamordowanych w Katyniu za ofiary represji stalinowskich. Fakt ten wywołał falę oburzenia w Polsce.

■ Premier Słowacji, Mikuláš Dzurinda, doznał skomplikowanego złamania prawej nogi podczas zjazdu narciarskiego w słowackiej części zachodnich Beskidów.

■ Dwoje napastników, żydowskich ekstremistów, wrzuciło fajerkwki i gaz łzawiący do Bazyliki Zwiastowania w Nazarecie, jednej z najważniejszych świątyń chrześcijańskich. W mieście zamieszkanym przez żydów i muzułmanów wybuchły zamieszki, a policja z trudem opanowała sytuację.

■ Po czterech latach utrzymania w tajemnicy publikował Pentagon nazwiska i narodowości więźniów przetrzymywanych w bazie Guantanamo na Kubie. Nakazał mu to sąd federalny w Nowym Jorku.

■ „Walczmy razem! Bądźmy wolni! Brońmy swoich praw!” – pod takim hasłem odbyła się w Warszawie Manifestacja 2006, czyli feministyczna manifestacja w obronie praw kobiet. Wzięło w niej udział blisko tysiąc osób.

■ Śnieżyce i wichury wywoływały w ciągu weekendu poważne zakłócenia w komunikacji w zachodniej i południowej Europie. W niektórych regionach spadło pół metra śniegu.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

»SUCHORINO 2006« na medal!

Na sportowo, pomysłowo i dowcipnie – oto jak można podsumować program, który przedstawiła w piątek na baliku pn. „Suchorino 2006” młodzież górnośląskiej podstawówki. Inspiracją dla przygotowujących występy nauczycieli były zakończone tydzień temu Zimowe Igrzyska Olimpijskie. W opracowaniu muzyczno-tanecznym uczniowie (i nauczyciele!) przedstawili takie dyscypliny sportowe, jak narciarstwo, łyżwiarstwo figurowe, hokej czy bobsleje. O tym, co dzieje się na sali, na bieżąco informowali widzów reporterzy studia olimpijskiego. Był też oczywiście znicz, maskotka olimpijska, uroczysta dekoracja zwycięzców oraz tańce młodzieżowe dziewcząt w przerwach pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami. Jednym słowem – autorszy programu pomyslieli o wszystkim i zastuyili – jakże inaczej, gdy chodzi o olimpiadę – na medal!

Nagrodzono krwiodawców

BOGUMIN (wak) – W bogumińskim ratuszu odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego gospodarze miasta z burmistrzem Petrem Vichą wyróżnili honorowych dawców krwi. Nagrody finansowe oraz abonament upoważniający do bezpłatnego korzystania z atrakcji miejskiego parku wodnego otrzymało czterdziestu

krwiodawców, którym Powiatowa Organizacja Czeskiego Czerwonego Krzyża w Karwinie przyznała Złote i Srebrne Plakiety dra Janského oraz Złote Krzyże III stopnia (takie medale przyznaje się honorowym krwiodawcom, którzy oddali krew 80 razy).

Bezinteresowna pomoc innym, poświęcenie, ratowanie zdrowia i życia, dobre serce – to słowa, które padły najczęściej w trakcie spotkania, które w tym roku w urzędzie miejskim odbyło się już po raz siódmy. Tradycję wyróżniania dawców tego zyciodajnego płynu zapoczątkowano w Boguminie w 1977 roku.

Dom Diakonii z mieszkańcami chronionymi

CZ. CIESZYN (man) – Sześć klientów Diakonii Śląskiej z początkiem marca zamieszkało w nowym domu dla osób niepełnosprawnych przy ulicy Hrabiańskiej w Cz. Cieszynie.

Obiekt ten to prezent gwiazdkowy dla Diakonii Śląskiej od trzynięcioletniej spółki Finitrading. W budynku po adaptacji powstały tzw. mieszkania chronione. Ich niepełnosprawnym psychicznie i fizycznie lokatorom świadczy się specjalną usługę socjalną. Dzięki niej uczą się oni podejmowania decyzji, rozwijania zasad i przyzwyczajają niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, rozwijają swoje zdolności i odpowiedzialność. Nowy dom ma pomóc sześciu osobom dojść do samowystarczalności. Codziennie przed południem będą pracowały w warsztatach rozwojowo-terapeutycznych, później będą pod opieką asystentów osobistych.

Poprawność kontra historia?

W czwartek wieczorem obejrzałem w TVC 1 film „Śmierć w klasztorze”. Lubię bowiem książki Arthura Conana Doyle'a o przygodach Sherlocka Holmesa. Bo to właśnie o nim był wspomniany film. I przynajmniej się, że z przyjemnością obejrzałem te lekko pochurną historię o serii morderstw w klasztorze i nietoperzach-wampirach, które – jak zawsze – zakończy się zwycięstwem genialnego detektywa.

Muszę jednak przyznać, że film ten oglądałem także z lekkim zdziwieniem. Dlaczego? Bo historia, wiadomo, odgrywa się pod koniec XIX w., kiedy to po Londynie jeżdżą wyłącznie dorozki, a o samochodach nikt jeszcze nie słyszał. W klasztorze jednak, w którym rzecz się toczy, mieszka razem zakonniczy i zakonnice. I to w czasach, gdy nawet szkoły katechetyczne były w Anglii rzadkością. Jeden z bohaterów zaś – naukowiec zajmujący się nietoperzami – jest... Murzynem. Obecność czarnoskórego naukowca w XIX-wiecznym Londynie nieco mnie zdziwiła. Szukałem w Internecie, ale nie znalazłem żadnej informacji o tym, by coś takiego mogło się zdarzyć w tamtych czasach.

Dlaczego zatem tak było w filmie? Tak, czyli niezgodnie z historycznymi faktami? Od razu zrozumiałem. To znów tzw. poprawność polityczna, czyli „political correctness”. W każdym współczesnym filmie muszą występować przedstawiciele mniejszości, innych ras...

Są filmy, w których to jest normalne. Gorzej jest z filmami historycznymi. I nie musimy tu sięgać za daleko, bo tzw. polityczna poprawność – tym razem związana z walką z seksizmem – pojawia się także np. w polskim kinie. Chociażby w „Ogniem i mieczem”, który na podstawie powieści Sienkiewicza nakręcił Jerzy Hoffman. To taż Horypna stara się uwieść Helenę Kurociewiczównę, a chata Islam Girej tuli do siebie w dość niedwuznaczny sposób głównodowodzącego krymskich wojsk, Subagaziego.

Lubię historię, lubię filmy historyczne. Obawiam się jednak, że mogę doczekać takich czasów, kiedy z powrotem „political correctness” obejmą na ekranie czarnoskórą Bolesława I Chrobrego – syna polskiego księcia Mieszka I i czeskiej księżniczki Dąbrówki. A jego prapra... wnuk Bolesław III będzie nie tylko Krzywoustym, ale i skośnonocem!

I jak to uczyć dzieci historii?

JACEK SIKORA

Wiekawostki

Rekinem w szpiega

Podczas gdy amerykańska armia pracuje nad systemem odczytującym myśli żołnierzy, agencja Defense Advanced Research Projects Agency postanowiła do celów bojowych wykorzystać rekiny. Grupa inżynierów popierana przez DARPA stworzyła implantat neuronowy, który w teorii ma pozwolić na zdalne sterowanie sygnałami mózgowymi rekina, a co za tam idzie, przejście kontroli nad ruchami tych ryb. W ten sposób Pentagon chce stworzyć swego rodzaju szpiegów, których wykrycie byłoby bardzo trudne.

Dozujące esperanto

Rdzicie z brytyjskiego hrabstwa West Yorkshire postanowili postać 4-letnich bliźniaków do szkoły, ponieważ chłopcy rozwinięli swój własny język, który nie rozumie nikt z ich otoczenia. Luke

I Jack Ryan rozmawiają ze sobą w specyficznym języku, którego ich rodzice często nie potrafili rozszyfrować, o ile słowa nie przypominają fonetycznie innych, znanych wyrazów. Zgodnie z sugestią lekarzy, chłopcy bardzo wcześnie zaczęli chodzić do przedszkola i regularnie uczestniczą w spotkaniach z terapeutą mowy, jednak ich komunikacja nie ulega poprawie. Zdaniem ekspertów, wiele bliźniąt rozwija w młodym wieku własny unikalny język, jednak większość z nich wyrasta z niego w bardzo krótkim czasie.

Woleli blondynki

10 tys. lat temu mężczyźni preferowali blondynki o niebieskich oczach – do takich wniosków doszli naukowcy z Quebecu. Zespół antropologów obserwował, jaki typ urody przyciąga uwagę mężczyzn, jeśli znajdują się oni w tłumie z pozoru podobnych do siebie ludzi. Okazało się, że najwięcej osób wybierało właśnie blondynki. Kierujący badaniami dr Peter Frost twierdzi, że „rządkie piękno” ma zawsze przewagę. Dodał, że podobnie dzieje się w przypadku innych gatunków, takie zachowanie występuje nawet u owadów.

Nie wiesz, co wcinasz!

W Londynie powstała oryginalna restauracja, w której wszystkie posiłki spożywane są w całkowitej ciemności. Pomysł zaczerpnięto z Paryża, gdzie podobna restauracja cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Klienci restauracji Dans Le Noir (W Ciemnościach) nie mają pojęcia, co znajdują na ich talerzach, więc czepią z jedzenia więcej doznań zapachowych, dotykowych i smakowych. Obsługa gości zajmują się niewidomi lub niedowidzący kelnerzy, którzy prowadzą klientów do stolików, po czym przynoszą im potrawy oraz wino.

Raj na Florydzie

Pewien religijny biznesmen postanowił zainwestować 250 milionów dolarów w budowę miasta, w którym będzie panować całkowity zakaz netykonsepcji i pornografii. Zainicjował popularnej sieci Domino's Pizza. Tom Monaghan twierdzi, że jego projekt jest realizacją „Boszej wizji”. W miasteczku Ave Maria będzie obowiązywać wyłącznie kodeks Katońskiego katolickiego. Całkowicie zakazana będzie sprzedaż pornograficznych gazet lub filmów, prezerwatyw, tabletek antykoncepcyjnych oraz telewizji kablowych nadających erotyczne filmy. Do tej pory chcą zamieszkać w miasteczku na Florydzie wyznajcy 7 tys. amerykańskich rodzin.

FOT. MAREK SKNIPARSKI

Jutro 8 marca – Dzień Kobiet. Coroczna okazja dla mężczyzn do okazania – za pośrednictwem kwiatka – żonóm, narzeczonym, kochankom, partnerkom, koleżankom, przyjaciółkom i współpracownikom miłości, przywiązania, sympatii... Jest to też okazja dla mężczyzny do złozenia najlepszym życzliwym zdrowia, pomysłowości, sukcesów zawodowych i szczęścia rodzinnego wszystkim zaolbiańskim Koleżankom, Dziennikarkom oraz PT Cytelniczkom. Niech się święci Dzień Kobiet!

NARKOTYKI MOŻNA ZAMÓWIĆ TELEFONICZNIE JAK... TAKSÓWKĘ

Wątpliwa moda na marihuanę

Z ankiety pn. „Taniec a narkotyki” przeprowadzonej przez praskie Centrum Pomocy Doradczej dla Narkomanów (CPD) wynika, że młodzież na równi traktuje alkohol, tytoni i narkotyki. Uważa, że po niektóre te środki można sięgać jak po coś normalnego.

Wśród nastolatków najbardziej popularne jest palenie marihuany. Systematycznie zazywa ją (liście palone w formie papierosów, haszysz palony lub zjadany w formie ciasteczek), 64 procent dziewczyn i chłopców – miłośników dyskotek czy koleżeńskich imprez nastolatków. „Maryskę”, „marijane”, czy jak kto woli, „marjankę” lub „Mary Jane”, bez problemu można kupić w każdym mieście.

Dealerzy odwiedzają także szkoły średnie, a nawet podstawowe. Obiecują dzieciakom „pełną satysfakcję” za kilka koron. Przy okazji rozpowszechniają mit o przyjaźni dla organizmu używce. Kto nie zna handlarza „bezpośrednio”, narkotyki może kupić przez telefon, tak jak zamawia się taksówkę lub drogą internetową.

Tymczasem palenie marihuany może być poważną konsekwencją.

– To nieprawda, że „trawka” nie uzależnia. Znam ludzi, którzy korzystając z tej używki wpadli w nałóg

– mówi Martin, jeden z terapeutów hawierzowskiego CPD. – Ten problem jest bardzo podobny do alkoholizmu. Każdy, kto pije, odsuwa od siebie myśl, że kiedyś może zostać alkoholikiem. Tak samo jest z amatorami marihuany.

Uzależnienie od „trawy” ma nietypowe objawy. W przeciwieństwie do tak zwanych twardych narkotyków palenie marihuany nie odczuwają uzależnienia fizycznego. – Organizm nie daje żadnych sygnałów alarmowych. W ten sposób miłośnik używki utwierdza się w przekonaniu, że wszystko jest w porządku. Tymczasem nie zauważa uzależnienia psychicznego. Po „maryskę” zaczyna sięgać nie tylko okazjonalnie. Pali ją dla relaksu, w chwilach stresu, na rozpoczęcie i zakończenie dnia. W ten sposób wkracza na równię pochyłą i powoli stacza się w kierunku mocnych narkotyków. Staje się ogniwem śmiertelnego łańcuszka. Około 30 proc. klientów, którzy zgłaszają

się na leczenie z powodu uzależnienia, zaczynało właśnie od marihuany – twierdzi Martin.

Nie jest także prawdą, że ten „miękki” narkotyki nie może zaszkodzić organizmowi. Marihuana ma sporo substancji, które bardzo długo zostają w organizmie. Mogą one doprowadzić do zaburzeń hormonalnych, poza tym osoby sięgające po „trawkę” mają zmniejszoną koordynację ruchową. Przy takich zaburzeniach łatwo ulec wypadkowi. Część naukowców dowodzi, że palenie marihuany może doprowadzić palacza nawet do choroby psychicznej. Nie warto więc ulegać zgubnej modzie, która prowadzi do poważnego nałogu.

– Jeżeli dziecko zachowuje się inaczej niż zawsze, mówi bełkocliwie i często drapie się po twarzy... Jeżeli niepodziwianie wybuchu śmiechem albo wpada w depresję... Jeżeli jest zamroczone lub śpiące, ma szkliste, nie reagujące na światło oczy... nie tłumaczmy tego przemyśleniem i za długą grzywką. Zastanówmy się, może nasze dziecko potrzebuje pomocy specjalisty – radzi Martin. (wak)

Jubileusz bez pompy

KARWINA/TRZYNIEC (wak) – Jeszcze przed 10-15 laty pary małżeńskie obchodzące Złote lub Diamentowe Gody chciały tę uroczystą chwilę świętować nie tylko w gronie swoich najbliższych, ale także w obecności włodarzy gminy. Jednak zdaniem kierowników Urzędów Stanu Cywilnego, w wielu gminach b. powiatów karwińskiego i frydecko-misteckiego ten piękny zwyczaj odchodzi już w zapomnienie.

I tak na przykład w Orłowej w ubiegłym roku po raz drugi przed oblicze urzędnika stanu cywilnego stanęło tylko jedno małżeństwo, a w Karwinie i w Trzyńcu – po dwa. Wyjątek stanowił Hawierzów. W tamtejszym zameczku 50-lecie pożycia małżeńskiego uroczysto obchodzili osiem par, trzem małżeństwom zaś składano życzenia z okazji 60. rocznicy ślubu.

Świętującym jubilatów wręczane są pamiątkowe medale, kwiaty oraz drobne upominki. Na życzenie można przygotować poczęstunek oraz program artystyczny, najczęściej w wykonaniu uczniów szkół podstawowych.

Pracownicy urzędów stanu cywilnego zaznaczają, że małżeństwa zawierane tuż po wojnie, należą do wyjątkowo trwałych. Sędziwi małżonkowie twierdzą, że czasy, w których żyli, nauczyły ich pielęgnować swoje związki. – Pod koniec ub. roku składaliśmy życzenia parze, która święła ślub 65 lat temu. Na pytanie, czemu zawdzięczają, że udało im się przeżyć wspólnie tyle lat, odpowiedzieli nam, że najtrudniejszych było pierwszych... 50 lat, a potem już jakoś poszło – powiedział nam urzędnik w hawierzowskim USC.

Formularze zgłoszeń przyjmowane są w miejscowych Urzędach Stanu Cywilnego mniej więcej miesiąc przed jubileuszem. USC nie wysyła zaproszeń z własnej inicjatywy.

PRZEJAWY KRZYWICY

Niedoceniona witamina D (odcinek 5., ostatni)

Całocystowe profilaktyczne stosowanie witaminy D może nas uchronić przed osteoporozą, bólami kręgosłupa i stawów kończyn dolnych.

Powyższe hasło o profilaktycznym stosowaniu witaminy D we wszystkich kategoriach wieku jest wynikiem mych długoletnich badań i doświadczeń w praktyce lekarskiej.

Moja wiedza w dziedzinie pediatrii została uzupełniona w praktyce lekarza rehabilitacji krytycznymi obserwacjami stanów chorobowych wieku dojrzałego, do których nie musiało dojść. Moja popularyzacja witaminy D jako bezpiecznego środka profilaktycznego spotykała się jednak często z obojętnością lub niedowierzaniem.

Na kongresach osteologicznych prowadzono dyskusje o leczeniu osteoporozy zamiast o profilaktyce tej choroby. Dopiero niedawno, bo w roku 2003 i 2004, pojawiły się pierwsze jednostkowe prace z różnych środowisk naukowych: prof. Spustová (Ustav preventivne a klinickej medicíny, Bratislava) referuje o braku witaminy D w starszej populacji i potrzebie korekcji tego deficytu większymi niż dotąd stosowanymi dawkami w leczeniu osteoporozy. Według jej doświadczeń, są dawki 2000 m.j. D na dobę całkowicie bezpieczne i efektywne. O potrzebie jednoczesnej suplementacji preparatami wapnia nie wypowiada się.

E. Schacht z Zurichu (University Clinic Balgrist) referuje o znaczeniu „hormonu D” w redukcji złamań, a to za pośrednictwem jego pozytywnego działania na siłę mięśni.

Jak z powyższego wynika, coraz więcej naukowców przekonuje się o pozytywnym działaniu witaminy D w procesie terapeutycznym osteoporozy seniorów. W podeszłym wieku są jednak możliwości terapeutyczne ograniczone, raczej chodzi o zahamowanie szybkiego tempa ubytku tkanki kostnej i mięśniowej. Logicznym rozwiązaniem tego zagadnienia jest więc systematyczna kontrolowana profilaktyka. Nie należy więc przerywać dobrze zorganizowanej suplementacji w pierwszym roku życia, lecz kontynuować podawanie witaminy D do 20 roku życia porą zimową – pod nadzorem lekarza-pediatry. Następnym etapem powinna być witalinizacja problematycznych dorosłych pacjentów w gabinetach lekarzy praktyków.

Zanim dojdzie do realizacji tego wysłonego programu, istnieje możliwość zakupu tranu w kapsułkach w każdej aptece w cenie 100-150 Kč. Bez recepty.

Dobrze zorganizowana akcja prewencyjna w poradniach dla dzieci oraz w gabinetach lekarzy praktyków mogłaby w niedalekiej przyszłości zaowocować w obniżeniu nie tylko liczby złamań na tle osteoporotycznym, lecz także w spadku liczby zwyrodnień stawów nosnych i kręgosłupa, a jednocześnie w obniżeniu kosztów leczenia.

W tym momencie warto przytoczyć wymowny cytat dr. Burkitta w książce prof. Aleksandrowicza „Kuchnia i medycyna”. Dr Burkitt był klasycznym przykładem nowoczesnego lekarza, potrafiącego wyjść poza granice swej specjalizacji dla osiągnięcia celu, jakim jest zdrowie społecznosci. Pracował w Ugandzie pod koniec II wojny światowej. Oto ten tekst: *Wyobraźcie sobie kurek otwarty, z którego wiać ścieka woda do wanny. Woda się przelewa i ścieka na ziemię. Energiczni pracownicy pełni poświęcenia wycierają i zbierają wodę za pomocą chusteczek lub czym się da. Zadaniem nie przyjdzie im na myśl, aby zakręcić kurek. Ten upływ wody, to są choroby, którymi zapelnia się szpitale. Ludzie, którzy wodę usuwają, to lekarze, chirurdzy, którzy operują... Nic nie robią, by zamknąć kurek. Dlaczego?*

Bo za zamknięcie kurka płaci się cztery razy mniej niż za wytarcie podłogi. A przemysł zainwestował tyle w produkcję ścierek i szcotek, czyli w leki i instrumenty chirurgiczne, stoły operacyjne, szpitale itp., że gdyby zamknąć kurek, zbyt dużo ludzi nie znalazłoby dla siebie pracy.

Taka złośliwa wypowiedź nie przysporzyła dr. Burkittowi przyjaciół, za to uczyniła go nieśmiertelnym.

Intencją dr. Burkitta było sprostowanie kolegów lekarzy do współpracy w profilaktyce medycznej. A prokiem dla profilaktyki chorób cywilizacyjnych już dawno pali się światło zielone!

Dr HELENA PASZKOWA

Marzec w bibliotekach

HAWIERZÓW/ORŁOWA (wak) – Marzec w bibliotekach przebiega pod znakiem Internetu. W Miejskiej Bibliotece w Hawierzowie oraz w jej sześciu filiach przygotowano w tym okresie bogatą i różnorodną „internetową” ofertę. Oferty przeznaczone są zarówno dla znających się na rzeczy internautów, jak i tych, którzy dopiero tej „sztuki” się uczą. I tak na przykład poniedziałki (w godz. 9-12) w filiach przy ul. Seiferta, koło Złobka, gen. Swoobody i w oddziale edukacji i sztuki przy ul. Pawłowa przeznaczone są dla seniorów. Bibliotekarki oddziału dziecięcego i młodzieżowego przy

ul. Wericha zachęcają do wzięcia udziału w programie „Mamusiu, tatusiu, jak się do tego zabrać”, a w Bibliotece Miejskiej oraz jej filiach można przez cały miesiąc godzinę buszować po Internecie gratis. Marcowy maraton imprez zakończy 31 bm. popularna od kilku lat „Noc z Ch. Andersenem”.

Po raz dziękujemy Miesiącz z Internetem organizowany jest także w orłowskiej bibliotece. W tym roku przebiega on pod hasłem „Do urzędu przez Internet”. Zainteresowani (po uprzedniej rejestracji pod nr. 596 522 449) mogą uczestniczyć w minikursie obsługi komputera.

Wraki do... przeróbki

BOGUMIN (wak) – Unijne standardy przewidują, że w 2015 roku co najmniej 95 proc. starych samochodów będzie musiało zostać poddanych recyklingowi. W naszym województwie usługi związane z ich ekologiczną likwidacją prowadzi od roku 1999 Huta i Drużniarnia Bogumina.

Rozebranie wraku zgodnie z normą ISO 185/2001 trwa dwie godziny. Spora część elementów pochodzących z demontażu samochodów może być powtórnie

wykorzystana. Niektóre z nich są składowane, katalogowane, a następnie sprzedawane. Inne służą do produkcji innych wyrobów. Szyby odstawiane są do hut szkła, natomiast elementy niebezpieczne, np. akumulatory, do firm, w których odzyskiwany jest otwój kwas. Podobnie jest z olejem silnikowym i płynami hamulcowymi. Części metalowe oraz silniki przetwarzają się na rury, kaloryfery czy kotły grzewcze. Właściciel auta, który dostarczy kompletny stary wóz do

recykliacji, otrzyma protokół o jego przyjęciu i unieszkodliwieniu. Dokument ten upoważnia do skreślenia auta z ewidencji.

A RC likwiduje się rocznie 180 tys. pojazdów kompletnie wyeksploatowanych. W tym roku jeszcze likwidacją przebiega na zasadach dobrowolności, od roku 2007 RC będzie już zobowiązana do systematycznego likwidowania wraków. Szacuje się, że tylko w naszym województwie jest ok. 300 tys. aut nadających się do złomu.

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Powroty w tamte lata nadal zaskakują. Rok 1956 oznaczał dla mnie za niedługo finisz moich otomnieckich studiów. W lutym „przewaliło się” w Moskwie, po XX Zjeździe KPZR przyszyły wypadki poznańskie, wkrótce po nich zaś nasza wycieczka studencka do Polski: Kraków, Warszawa, Toruń, Gdańsk. Kiedy później na jednej z otomnieckich katedr pisałem na maszynie swą pracę rocznikową, zza ściany posłyszałem profesor-ki: zdający! To już dogorywał

się na lamach „The New York Timesa”. Nikie jakby to odpowiadało, rozesał zresztą tekst w radziecki teren i zebrał z powrotem; wystąpienie przyjęto za tajanie stalinowskiego lodowca, Chruszczow już nie poleciał człotogm wyjeżdżać na poznańskie ulice, jesienią jednakże dotarł z nimi do Budapesztu. W roku 1961 potem gensek zezwolił na wzniesienie muru berlińskiego. Rok węższej, po wystąpieniu filipińskiego delegata w ONZ, iż ZSRR pozba- wił wschodnią Europę praw politycznych i obywatelskich, zdjął but i walił nim

Dnie sprzed półwiecza

XX Zjeździe dotarł do mnie w fragmentach balonem z Zachodu. Przymniomiał mi o tym materiał Marii Homolowej: „Stalin nie był bogiem” z MF DNES (25 II). Przed półwieczem, w trzy lata po śmierci Stalina, spróbowano już nie płakać, a postawić kilka pytań. Okazało się, że niewiele tutaj wiedzieliśmy. Oczekiwano, że KC KPZ potwierdził już nie potwierdził moskiewskiej sensacji; najwierniejsi stąd odwracali kaboty lub kota ogonem. „Najgorzej wypadł zjazd z zapaleniem płuc w moskiewskim szpitalu. Kiedy przyniesiono mu tekst referatu, trafił go szlag i 12 marca umarł”. W „Szpilkach” stał potem pod ścianą czyszy portret z kółką bez na podłodze, zastanawiano się bez odpowiedzi, kto tak płacze? Referat Chruszczowa trafił przez Polskę do Izraela, potem do Stanów i 4 czerwca 1956 pojawił

w stół; w trzy lata później Breżniew z Kosyginem zdjęli go i wysłali na emeryturę, pod ochronę KGB. Jego referat pojawił się dopiero w roku 1988 na polecenie Gorbaczowa. I znowu przypomniało sobie, że delegaci XX Zjazdu nie patrzyli sobie przed półwieczem w oczy, aby nie zdradzić swoich myśli. Po dziś dzień chodzi się z portretem Stalina na Plac Czerwony, zapominają się natomiast o co najmniej 30 milionach ofiar, zwłaszcza zaś o Nikicie Chruszczowie. Jego córka Rada (76) stwierdza ostatnio, że oficjalne czynniki rosyjskie nie życzą sobie przypomnienia wniosków z tamtego referatu o kulcie jednostki. Ja natomiast nadal widzę przed oczami ludzi z Polski, którzy wyszedszy z lasu w Bokonowicach, pytali mnie o granicę. XX Zjazd KPZR rozpoczął wtenczas odwilż, lecz nie rozwiązał sprawy demokracji.

ROZMOWA Z MILANEM CABRNOCEM - LEKARZEM PEDIATRĄ, EURODEPUTOWANYM DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, O SŁUŻBIE ZDROWIA

Czeska czy europejska?

Eurodeputowany Milan Cabrnoc jest członkiem Komisji ds. zatrudnienia i spraw socjalnych Parlamentu Europejskiego, zasiada w ławach Europejskiej Partii Ludowej - Europejskich Demokratów.

Jakie różnice widzi pan między czeską i europejską służbą zdrowia?

Unijne systemy ochrony zdrowia różnią się organizacją, tradycją, kulturą i ekonomią... Niemcy wydają na jednego obywatela ok. 2700 dolarów, a kraje Nadbałtyckie 400-500 dolarów. Te kraje są słabsze ekonomicznie i nie stać je na tak kosztowną opiekę. W RC od lat walczymy o finanse w służbie zdrowia. Ale jej dobry poziom, to nie tylko kwestia środków, to także fakt zatrzymania się np. zamkniętej służby zdrowia na etapie, porównywalnym z końcem lat 80. W czasie, gdy wszystkie dziedziny opieki zdrowotnej, jak chociażby stomatologia, idą z jego duchem. Niedobrze się też stało, że kwestia dopłacania za leki, czy poziomu wyposażenia szpitali stały się sprawą polityczną - symboliczną, a nie przedmiotem zasadniczej dyskusji.

By nasza służba zdrowia była europejska, konieczna jest także zmiana naszej postawy, filozofii w podejściu do niej. Uznania, że służba zdrowia jest jedną z wielu usług świadczonych społeczeństwu. Miałyby się rozwijać tak, by główną rolę w niej odgrywał pacjent, by miał więcej informacji i większy zakres podejmowania decyzji oraz lepszy kontakt z lekarzem rejonowym. Ten ostatni miałby zaś być koordynatorem całej opieki na pacjentem. Dogodne byłoby zcentralizowanie niektórych szpitali i ich specjalizacja, by kumulować nie tylko bezzenny skarb, jakim są wysoko wykwalifikowani specjaliści, ale i odpowiadające im oprzyrządowanie.

Mówiąc krótko - w czeskiej służbie zdrowia należałoby wzmocnić rolę pacjenta, zwiększyć zakres opieki lekarskiej udzielanej w domu i dokończyć specjalizację opieki w centrach medycznych.

A rzeczywistość jest taka, że przed gabinetem lekarza rejonowego widać

się kolejki a specjaliści uciekają za chlebem na zachód...

Wyjazdy to naturalne zjawisko otwierającej się Europy. Ale przecież i za CK Monarchii nasi specjaliści jeździli podnosić kwalifikacje do Wiednia. Jeśli wrócą, to przecież my będziemy mieć z tego korzyści. Z drugiej strony, nie mam nic przeciwko temu, by do nas przyjeżdżali doktorzy ze Słowacji czy Polski, przecież to mądzy ludzie. A tak na marginesie, to sądzę, że my w Europie Środkowej wolimy pozostawać na ojczystym. A że lekarze wyjeżdżają masowo do Anglii? Trudno się dziwić, jeżeli tamtejsza płaca jest 10- czy 15-krotnie wyższa niż u nas.

Weszliśmy do UE, a jednym z jej filarów jest wolny przepływ osób - zczyliście sobie tego. Co do kolejek przed gabinetami. Republika Czeska wraz z Republiką Słowacką odnotowują w UE największą liczbę wizyt u lekarzy. Dlatego, że są one „za darmo”. Wiadomo, że są w pełni opłacane z ubezpieczenia, dlatego, że od ludzi żąda się szeregu poświadczonych kwitów o charakterze administracyjnym. Czy chociażby przypadki, że ktoś się źle czuje i chce zostać dzień w domu. Nie może tego uczynić bez poświadczenia lekarza. Po ukończeniu chorobowego chce powrócić do pracy - znowu musi iść do lekarza. Same formalności... Dochodzi do tego, że lekarze leczą banalne choroby, których się można pozbyć aspiryną i wygrzaniem w łóżku. Być może ten trend wizyt u lekarza zastopowałyby opłaty za porady. Ale na pewno nie widziałbym ich na stopniu pierwszego kontaktu.

Czy gdzieś na świecie problem dystrybucji leków rozwiązano w myśl dr. Ratha za pośrednictwem gabinetów lekarskich i Internetu?

W UE dopuszcza się sprzedawanie leków w Internecie, ale jedynie tych, które są dostępne w wolnej sprzedaży.

Choć w niektórych krajach wchodzą w ten zakres lekarstwa wydawane na receptę, ale w śladowych ilościach. Apteka to nie jest tylko sklep, ale jest to instytucja służby zdrowia, bo świadczy się w niej usługi zdrowotne. Aptekarz nie ogranicza się do podania towaru, ale jest wysoko wykwalifikowanym specjalistą, częstokroć z lekarzem ściśle współpracującym. Aptekarz zna dawkowanie i ryzyka łączenia leków, co jest bardzo istotne w przypadku jednoczesnego przepisywania leków przez kilku lekarzy. A więc jest także ostatnim elementem kontroli przed przyjęciem lekarstwa przez pacjenta.

Co może zczyliście zjadac chleba zrobić, by wymusić światowosc systemu ochrony zdrowia w RC?

Przed wszystkim musi sobie uświadomić, że jest klientem, a szpital czy lekarz jest jego partnerem. Pacjent ma prawo do informacji i dobrego traktowania, do tego, by dowiedział się, co go czeka i, jakie są inne możliwości a jakie to możliwości niesie ryzyko. W tym punkcie jest niezmiernie istotną sprawą wybór lekarza. Kiedy nie ma się zaufania do lekarza, najlepiej go zmienić. I lekarze troszeczkę muszą zmodyfikować swoje postępowanie z tego socjalistycznego, autorytarnego i niemalże „decydującego o życiu lub śmierci” na partnerskie, kryjące się np. w pytaniu o to, czego pacjent sobie życzy, jakie są jego oczekiwania i co jest skłonny sam zrobić dla swojego zdrowia. Jeśli jest możliwość wyboru, to czemu nie miałoby się z niej skorzystać?

Czy Unia może pomóc czeskiej służbie zdrowia?

Zdecydowanie tak. I to nie tylko w kwestii środków. Unia nie ma bezpośrednich kompetencji w decydowaniu o ochronie zdrowia w RC. To są kompetencje naszego rządu.

Ale UE daje dyrektywy. Sam w zeszłym roku byłem sprawozdawcą informacji UE pn. „Modernizacja systemów ochrony zdrowia UE”. Wnioski, które wypłynęły z tego opracowania, sprowadzały się do trzech zasad

Milan Cabrnoc: „Ludzie na Słowacji zaczęli leczyć się w domu”.

- opieka musi być dobrej jakości, musi być dostępna dla wszystkich i być stabilna.

Oczywiście wszystko kosztuje! Czego oczekują ludzie? Odpowiadam: dobrej opieki, blisko swego domu i bez długiego oczekiwania. Choć, niestety, trzeba przyznać, że i w tej rozwiniętej Europie czasem na operację trzeba poczekać 2-3 lata...

To, co ostatnio obserwujemy w RC, idzie wbrew zaleceniom Unii. Dostępność ulega ograniczeniu. Wypływa to z wprowadzania w życie decyzji rządowych o oszczędzaniu. Oszczędzać mielibyśmy w innych miejscach niż na służbie zdrowia. Jeżeli ewidentnie widać, że nie starcza na jakiś aspekt służby zdrowia pieniędzy - to należy to przyznać i umożliwić innym podmiotom takie wejście w system, by koszty mogły pokrywać instytucje charytatywne bądź osoby prywatne.

Unia Europejska może pomóc w porównywaniu systemów. Eurodeputowani z Parlamentu Europejskiego polecili swym rządów, by włączyły się do programu tzw. procesu otwartej koordynacji, czyli wymiany informacji o tym, co i jak i gdzie w służbie zdrowia się robi. Prozes został zainaugurowany.

Już sama wymiana statystyk przeprowadzona w pierwszej fazie dała

asumpt do dyskusji. Np. na Słowacji przeprowadzono ostatnio dość radykalną reformę służby zdrowia i zaobserwowano tam spadek pacjentów w szpitalach. Natomiast nie spadła zachorowalność. Oznacza to, że nie niezbędne hospitalizacje odpadły. Ani nie wzrosła umieralność, ani chorobowość, ale tylko spadła liczba hospitalizacji. Wniosek? Ludzie na Słowacji zaczęli leczyć się w domu.

W ub. tygodniu uzyskane przez nas dane potwierdziły, że do spadku zużycia lekarstwa nie przyczynia się np. wprowadzenie stałej opłaty tzw. receptowego płaconej w aptece. Też ciekawe.

Siła UE nie tkwi w jednoczeniu, ale w konkurencji i porównywaniu. Żaden kraj nie ma doskonałego systemu ochrony zdrowia. Iluzją jest oczywiście pomysł, że urzędnicy umiast taki system wymyślił, jest tak, że bielandczykom wiecie się na jednym. Szwedom na drugim, a jakimś narodowi np. na żadnym odcinku służby zdrowia. Wtedy Unia zwraca uwagę, że „coś gra”, a „coś nie za bardzo” i nie warto powtarzać błędnych posunięć. To jest bogactwo, z którego i my możemy czerpać modernizując naszą służbę zdrowia.

Dziękuję za rozmowę

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIA

KANTATA PAVLA GALISA Z UDZIAŁEM PTA »ARS MUSICA«

Wkrótce melomani będą mogli wysłuchać niezmiernie przejmującego dzieła muzycznego połączonego z multimedialną projekcją rzuconą na ekran o rozmiarach 6 x 4 metry. Będzie to pierwsza kantata zaplanowanego cyklu poświęconego pamięci ofiar II wojny światowej, skomponowanego przez młodego karwińskiego kompozytora, Pavla Galisa. Do jej wykonania P. Galis zaprosił Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica”. Kantata nosi nazwę „Memento 1939-1945”. Poniżej rozmowa na ten temat z prezesem artystycznym PTA „Ars Musica”, Leszkiem Kaliną.

W czerwcu zgłosił się do mnie Pavel Galis, proponując współpracę nad multimedialną kantatą na orkiestrę symfoniczną z podkładem, chór mieszany i solo sopranowe. Tekst do kantaty napisała stonawianka, Urszula Wojkowska, tłumacząc go zarazem na łacinę, w której jest wykonywany. Słuchacze zapewniam, że z jego zrozumieniem nie nastaną problemy, gdyż na koncertach każdy widzi dostanie czeską i polską wersję libretta. To, że utwór jest opracowany w łacinie, oznacza, że autorzy chcą mu nadać pierwiastki uniwersalności. Jeśli chodzi o chór, to udało mi się pozyskać dla projektu przeszło 20 osób z różnych chórów naszego Towarzystwa, ale przede wszystkim z „Canticum Novum”, ale również z „Collegium Iuvenum” i „Musicae Amantes” i „Amici”. W tym składzie we wrześniu przystąpiliśmy do prób. Niejako ich podsumowaniem było nagranie w styczniu br. płyty kompaktowej, która będzie do nabycia podczas koncertów.

Na plakatach koncertu istnieje dopisek, że jest nieostrosomy dla młodzieży do lat 14...

Jak nazwa wskazuje, kantata jest poświęco-

na ofiarom II wojny światowej. I zapewniam, że nie tylko muzyka wywiera wielkie wrażenie, ale także obraz, odpowiednio z nią zsynchronizowany. A niestety prawda historyczna bywa i jest drastyczna. Stąd to ostrzeżenie. Co do ogólnego przesłania utworu, zapewniam, że w konsekwencji jest optymistyczne.

Praca nad kantatą była pewnym novum w pracy chóralnej PTA „Ars Musica”...

Na pewno. W mojej pracy dyrygenta także. To było pewne wyzwanie nie tylko dla mnie, ale i dla ludzi, którzy chcieli jeszcze coś zrobić niż tylko śpiewać w chórze klasycznym, a capella czy tradycyjnym.

Czy w realizacji nastąpiły jakieś specyficzne problemy?

Były to problemy techniczne. Różnie je rozwiązywaliśmy. Np. każdy z chórzystów jesienną przed wakacjami letnimi otrzymał nie tylko partyturę, ale i cyfrowy zapis swojej partii wraz z podkładem muzycznym, by znakomicie go do września opanować. Podkład orkiestry jest zrobiony komputerowo - to orkiestra symfoniczna z komputera. Dlatego był to kolejny problem techniczny. Nie można gry orkiestry zwolnić czy przyspieszyć, tylko chór i soliści muszą się do niej przystosować. Dodam, że partie solowe będą wykonywały na zmianę członkini Scepty Operetkowy Teatru im. Jifego Myrona w Ostrawie, Hana Fialová oraz Lenka Fischerová.

Dlaczego w XXI wieku wracacie do ofiar II wojny światowej?

Niby problemy II wojny światowej mamy za sobą, ale wojna w swej postaci, nieprawa, bestialstwa, jest niestety ciągle aktualna. Jaki najstarszy wykonawca projektu patrzy, z jakim przejęciem młodzi ludzie sięgają po tę tematykę.

Kiedy nastąpi premierowe wykonanie?

Premiera odbędzie się w sobotę 18 marca o godzinie 15 w kościele ewangelickim Na Nivadzie w Czeskim Cieszynie. Repryza następnego dnia w kościele katolickim w Stonawie, też o godz. 15.

A potem?

Na na pewno nie skończy się na dwóch koncertach. Spróbujemy może w październiku, może w listopadzie w Pradze.

Dziękuję za rozmowę

M. RADŁOWSKA-OBRSUNIA

»Memento 1939-1945«

Jedna ze scen batalistycznych projekcji multimedialnej, która towarzyszy kantacie „Memento 1939-1945”.

Ludzie nie są ani tacy mądrzy, ani tacy mocni, za jakich się wydają.

Józef Kornblum

Emiola

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 2. 3. 2006

EKSPERCI RADY JĘZYKA POLSKIEGO PROTESTUJĄ

Burza wokół »Biblii Ślązoka«

Marek Szoltysek jest rybniczaninem zakochanym w Ślązakach i kulturze Śląska. Miłość ta skłoniła go sześć lat temu do napisania i wydania jedynej w swoim rodzaju „historii biblijnej”: osnutej na motywach z Pisma Świętego gwarowej opowieści o Bogu i jego wybrańcach – Ślązakach.

Biblia Ślązoka może niektórych drażnić i bulwersować, może też śmieszyć. Oto na jakie osobliwości można się tam natknąć.

– Rozdział o stworzeniu świata jest zatyłowany: *Jak Ponboček stworzył świat i na nim miysce dlo Ślązoków narychtował.*

– Trzeciego dnia Bóg, a właściwie *Ponboček*, miał powiedzieć: *Niych mi tujej bele kto niy zamyszko, boch tyn plac na Śląsk narychtował, na kerym to nyskoryż Ślązoki miyskać bydom.*

– Mojżesz od Boga Syn naj otrzymuje od Nizy tablice, na których nie ma dziesięciu przykazań, lecz

napis: *Bydziesz pocziwym Ślązokym.*

– Przypowieść o Dawidzie i Goliacie służy do wyekspozowania walki śląskich powstańców z Niemcami.

– Moment zwiastowania Maryi brzmi: *Przifurgnął z nieba anioł Gabriel, włoż do chałpy, kaj miyskała tak jedna piykno a pobožno frelka Maryjka i oznajmił: Ponboček kozoł ci pedzieć, że poczniesz i urodzisz synka (...) o kerym bydom godać, że je Ponboczkówny Synkiym.*

Pod koniec ubiegłego roku okazało się jednak, że ekspertów wysokiej Rady Języka Polskiego nie śmieszy. Wręcz przeciwnie, poważnie nadwerża ich poczucie smaku, normy i przyzwoitości. W wydanym oświadczeniu zarzucają oni *Biblii Ślązoka* m.in.: niezgodność z treścią Biblii, nieuzasadnioną poufałość i gwarowe zdrabnianie imion, teologiczną beztrokę oraz mieszanie *sacrum*

z profanum. Eksperti RJP wystąpili nawet z prośbą o interwencję do przewodniczącego Rady Naukowej Episkopatu, bp. Stanisława Wielgusa, by w przyszłości zapobiec niepokojącym zjawiskom. Współautor protestu, prof. Andrzej Markowski, użył nawet określenia *prywatyzacja Biblii* i podał w wątpliwość samą potrzebę takich tłumaczeń na języki o ograniczonym zasięgu społecznym.

Pisarz się broni wskazując, że książka nie jest tłumaczeniem Pisma Świętego, lecz opowiadaniem różnych historii biblijnych w gatunku literackim, który na swój użytek nazwał *śląsko babcia godo*. W istocie chodzi o popularny ostatnio w Polsce gatunek „gawędy”, podobny do opowieści *Sabały*, *górała* z *Zakopanego*. – *Ja jestem pisarzem, a nie teologiem. Ja tego gatunku nie wymyśliłem, on już istnieje – mówi Szoltysek.*

Sprawa zapewne przyćmienie i odejście w nie-

Marek Szoltysek

amięć. Bardzo rozsądnie zachował się abp **Alfons Nossol**, członek Rady Naukowej Episkopatu, mówiąc, że teksty w rodzaju *Szoltysekowych opowieści ubogacają kulturę*. Motyw ten podchwycił pisarz, zauważając, że... *Kultura, gwara śląska, była i jest tak bliska Panu Bogu i kulturze religijnej! Dzięki temu przecież mamy ponad 400 kołed, Niemcy czy Amerykanie tylko kilka.*

Nie wiadomo tylko, jak się ma stanowisko ekspertów Rady Języka Polskiego do publikacji karykatur *Ma hometa* i tak intensywnie przeciwstawianej w związku z tym „zapyziałemu” islamowi naszej wspaniałej, demokratycznej wolności słowa.

K. KASZPER

Wolfgang Amadeus Mozart

OKRUCHY Z BIOGRAFII

250. rocznica urodzin Mozarta

● W wieku pięciu lat Mozart zaczął komponować, nie sięgając jeszcze do klawiatury klawikordu. W wieku sześciu lat zaczął grać koncerty. W wieku siedmiu lat wyruszył wraz z rodziną w trasę koncertową po Europie.

● 4. 8. 1782 r. poślubił, wbrew woli ojca, **Konstancję Weber**, z którą miał potem sześcioro dzieci.

● Między 1782 a 1786 rokiem Mozart napisał 20 utworów na fortepian solo (wśród nich sonaty, wariacje, fantazje, suity, fugi, rondo), a także utworów fortepianowych na cztery ręce i dwa fortepiany.

● W ciągu swego krótkiego życia (Mozart zmarł w wieku 35 lat) skomponował 626 dzieł.

● Rzekomy rywal Mozarta był kompozytor **Antonio Salieri**. Rywalizacja stała się tematem sztuki **Aleksandra Puszkina**, **Mikołaja Rimskiego-Korsakowa** skomponował operę *Mozart i Salieri*, a **Peter Schaffer** napisał sztukę teatralną *Amadeus*, przeniesioną w 1984 r. na ekran kinowy przez **Miloša Formana**.

● W domu, w którym urodził się Mozart w Salzburgu, można zobaczyć skrzypce i klawikord, na których grał. Zgromadzone tam również dekoracje sceniczne do jego przedstawień operowych.

● Rzekoma czeszka Mozarta, która jest przedmiotem badań austriackich naukowców, znajduje się od stu lat w posiadaniu Międzynarodowej Fundacji Mozartowskiej.

Liebermanowie, jego dotychczasowi gospodarze, nie przestawali żałować, że odchodzi. Mógł jeszcze pozostać dzień jeden, ale śpieszyło mu się objąć w posiadanie swe nowe królestwo. Prócz tego nie znosił matkowania gospodyni, krepowały go jej tytary i nie wierzył również w szerszość deklamowanych wypowiedzi pana Liebermana, przynoszonych prosto z redakcji „Dawaru”, gdzie był zatrudniony. Pani L. zaprosiła go na pożądaną herbatę z własnoręcznie upieczonymi ciastem, dając przy tej sposobności upust rozpaczy, że syn, który właśnie zdał maturalne egzaminy, oświadczył swojej mamusi, że idzie z całą swą „chewrą” do kibucu „lehaszarna”. Ichi „ken”, gniazdo młodzieżowe, postanowiło jednogłośnie, że studia-szmunia mogą poczekać, a kraj czeka na nich już teraz. W rodzinie Liebermanów syjonistyczno-socjalistyczny patriotyzm szedł na wysokich tonach, słowa jak „hachszarfa, binan haarec, kibusz haszmana, geulat haadama i chalicjut” były chlebem powszednim, ale brano je poważnie dopóki dotyczyły innych, a nie własnego wychowanego synka. Rola Dawida ograniczała się do słuchania i chrumania anizykowych herbatników pachnących domem rodzinnym.

– Zbyszy broń Boże nie myślał, że mam coś przeciwko kibucowi, sama byłam chałucką i wyniosłam z tego okresu najmlsne wspomnienia, ale mój syn, taki delikatny, taki przywiązany do domu, jak so-

bie parodzi? Załatwiliśmy mu już uniwersytet, ma studiować biologię, taki zdolny, zawsze celujący... Cokolwiek potrzebował kupowało się... Mógłby potem, gdy otworzą medycynę, studiować dalej... Rozumiesz... A on chce być chałucem, kopać rowy, wyrwać chwasty, w błocie po kolana brodzić i ja wiem co jeszcze... Nawet chlewu z gnajna oczyszczaczka... – rozplakała się. – Tyle lat wysiłków, tyle wydatków,

Z tobołkiem za chlebem

(fragment powieści »Miłość i sarańcza«)

a on nawet mnie wysłuchać nie chce.

– Jej mąż, zawsze tak pewny siebie, gdy o teoretyczne racje chodziło, milczał teraz.

– Nie przesadzajcie – odezwał się Dawid, postanawiając nie oszczędzać tych salon-socjalistów-syjonistów – nic mu się nie stanie, nawet moim zdaniem dobrze mu zrobi pobyt poza domem. A przed tego, czy nie powinniście winić siebie? Przecież przez cały dzień tylko waliłście mu do głowy, że obowiązkiem młodzieży jest budowanie ojczyzny i wyzwalanie ziemi.

– Jakim prawem, smyku, poucasz mnie – zapalił się gospodarz. – Sam w Awii siedzisz i dla ojczyzny niczego nie robisz.

– Znowu wasze górnołotne deklaracje, słowa, słowa. Ale jeśli ciągniecie mnie za język, to wam po-

wiem. Jeszcze nie tak dawno tkwiłem w Emeku, jak wół harowałem przez półtora roku przy wierceniu studni, a gdyby nie obecny kryzys, nie pojechałbym do Tel-Awiwu, siedziałbym tam, zrykując malarię, ukąszenie żmii, nie mówiąc już o zbłąkanej kuli z arabskiej flinty.

– Nigdy nie wspominałeś...

– Bo nie uważam się za bohatera. Pracowałem dla chleba i już, ale u was wszędzie wielkie ideały i poświęcenie. Cała alija to ludzie pragnący żyć, chroniący się przed Hitlerem, jak przedtem przed Peturą, czy carskimi organizatorami pogromów. Herzla poruszył proces Dreyfusa i ukraińskie pogromy, ideologia wyrasta z wydarzeń, trudno. Dajcie synowi zakosztować pracy i niewygody, później zdecydujcie sam.

Starzy w zdumieniu przyglądali się lokatorowi pakującemu walizkę, zaskoczeni, że niczego o nim nie wiedzieli, a on sam dziwił się swojej elokwencji.

– Dziękuję wam za wszystko, było u was przyjemnie, niestety nie na moją kieszeń. I za herbatę też, te ciasteczka były wyśmienite. Takie same robi moja mama. Szalom.

Pan Lieberman podniósł się z krzesła by go odprawić do drzwi:

– Powiedz raczej „lehitraot”, do widzenia. Odwiedź nas, chętnie z tobą porozmawiam.

Józef Kornblum

Ameryka według Von Triera

W polskich kinach wyświetlany jest *Manderlay*, film duńskiego reżysera **Larsa Von Triera** (50), jednego z najwybitniejszych twórców filmowych na świecie, współautora manifestu *Dogma*, uznanego za ważne świadectwo przemian we współczesnym kinie. *Manderlay* to druga część z zamierzony trylogii *US&A* (pierwsza

nosi tytuł *Dogville*, trzecia zostanie zatyłowana *Washington*). Łączy te obrazy postać **Grace**, idealistki, która – jak nie bez ironii mówi Trier – *chce naprawić świat i czynić ludzi szczęśliwymi*. W trzeciej części ma się jej odezwać. – *Ponieważ dwukrotnie odplacono jej niewdzięcznością – dodaje reżyser – bohaterka nie będzie już chciała zmieniać czegośkolwiek. Zostanie artystką, zajmie się fotografią.*

Von Trier nie ukrywa, że próbuje rozprawić się z „wolnościowym” mitem polityki zagranicznej USA. – *Grace (...) postępuje niczym prezydent George Bush, podejmując krucjatę przeciwko Saddamowi Husajnowi – mówi. – Tak jak Bush (...) nie bierze pod uwagę miejscowych nawyków, tradycji ani politycznych obyczajów.* A na próbie przywołania go do porządku przez polskiego dziennikarza, odpowiada: *Generalnie nie mam nic przeciwko krytykowaniu mocarstwa takiego jak Ameryka. Silne dziecko na boisku też powinno podlegać kontroli, ponieważ mając przewagę fizyczną nad innymi, musi nauczyć się miłosierdzia i sprawiedliwości.* Opr. (k)

ZAGADKI LITERACKIE

Kto to napisał?

Bawimy się w rozszyfrowywanie autorów cytowanych fragmentów utworów. Żeby wziąć udział, wystarczy wysłać do redakcji GL odpowiedź wraz z własnymi danymi osobowymi. Na kopercie prosimy dopisać: „Zagadki literackie”. Termin nadsyłania odpowiedzi mija w szósty dzień od daty ukazania się „Emioli”. Losowanie zwycięzcy odbywa się w poniedziałki, wyniki są publikowane w następnym numerze.

W tym tygodniu można wygrać tom Książek wybranych wydawnictwa *Przełom Reader's Digest*, zawierający autoryzowane skróty powieści: *Przyjdź i mnie zabij* **Mary Higgins Clark**, *Strefa wyłączona* **Johna Nicola**, *Skandal Barbary Delinsky i Polowania na borsuka Tony'ego Hillermana* wartości 180 Kc. A zatem, kto jest autorem poniższego fragmentu dramatu (w odpowiedzi mile widziany będzie również tytuł utworu):

???

KAPELAN
Wam powinniście grzeszyć przeciwko pokojowi, Courage! Jesteście hieną wojenną.

MATKA COURAGE

Czym jestem?

KUCHARZ

Jesli będziecie obrazać moją przyjaciółkę, to będziecie mieli ze mną do czynienia.

KAPELAN

Ja z wami nie gadam. Wasze zamiary są zbyt przyzwoite. (do Matki Courage) Ale kiedy widzę, że nie uważacie pokój za nic lepszego od starej zamaskowanej chustki do nosa, którą się bierze z obryzaniem w dwa palce, wtedy buntuje się we mnie wszystko, co ludzkie; widzę bowiem, że nie chcecie żadnego pokoju, tylko wojny, bo z niej ciągniecie pyski! Ale nie wolno wam zapominać starego przysłowia: „Chcesz się pozbyć z diabłem, szukaj długiej żyłki!”

MATKA COURAGE

Nie mam wiele sympatii dla wojny i ona też jej nie ma dla mnie. Ale w każdym razie wypraszam sobie też hienę i zrywam z wami stosunki.

KAPELAN

Więc dlaczego skarżycie się na pokój, kiedy wszyscy ludzie nareszcie odetchnęli. Dla tych kilku starych łachów w waszej budzie?

MATKA COURAGE

Moje towary to nie są żadne łachy, żyłam z nich dotąd i wy także.

KAPELAN

A więc z wojny! Aha!

Autorem publikowanego przed tygodniem fragmentu powieści był **Fiodor Dostojewski** (*Idiota* w tłum. **Jerzego Jędrzejowicza**, Warszawa 1971, s. 11-12). Zwycięzczynią została **Irena Pyszko** z Nawsia. Nagroda czeka do odebrania w redakcji.

Telewizja

WTOREK 7 MARCA

■ TVP 1

5.45 Tak jak w Unii 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Wyjście na zakupy 8.20 Prosto w oczy 8.35 Smocze opowieści (s.) 9.05 Zygzyki - Nos (s.) 9.30 Ważne przemiany - Falszywe świadectwo (s.) 10.00 Nieustraszone (s.) 10.50 Recepty Jedyńki 11.05 6 kroków w świat Konsumenta 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.30 Tak miało być (s.) 13.55 Na celowniku (mag.) 14.05 Pod kłosem, czyli prognoza pogody 14.20 Świat według Einsteina 14.25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.50 Był taki dzień 7 marca 15.00 Wiadomości 15.05 Wiedźmy (s.) 15.55 Klan (s.) 16.20 Plebania (s.) 16.45 Teleexpress 17.10 Puchar Świata w Kuopio 19.20 Wieczoryna 19.30 Wiadomości 20.15 Przed Mundialem 2006 - Gillette World Cup 20.25 FC Barcelona - Chelsea Londyn - Liga Mistrzów 22.50 Prosto w oczy 23.05 Wiadomości 23.15 Był taki dzień 7 marca 23.20 ...i od święta żona 23.50 Liga Mistrzów Skróty (sport) 0.50 Agentka o stu twarzach (film USA) 1.35 Chemik cudotwórca (film węgier.) 2.25 Historia naturalna Polski - Wodny świat (s.) 2.55 Był taki dzień 7 marca.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Sześć milionów sekund (s.) 7.20 Od przedszkola do Opola - Bajm 7.50 Hydraulicy - Morska sroka (s.) 8.05 Dr Quinn (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Modny smak 12.40 Święta wojna - Telepajęczarz

WSZYSTKO NA SPRZEDAŻ

Film Polska, 1968

TVP 2, wtorek 7. 3. godz. 0.35

Reżyseria: Andrzej Wajda
Występują: Beata Tyszkiewicz, Elżbieta Czyżewska, Andrzej Lapicki, Daniel Olbrychski, Witold Holtz, Małgorzata Potocka, Elżbieta Kępińska.

W pierwszym dniu zdjęć nie pojawia się na planie aktor grający główną rolę. Jego żona i przyjaciółka rozpoczynają poszukiwania. Wkrótce dowiadują się o jego tragicznej śmierci. Zrozpaczony jest także reżyser. Tak w skrócie przedstawia się dramaturgia filmu. „Wszystko na sprzedaż” jest opowieścią o człowieku, który niespodziewanie odszedł. Jego śmierć zmusza do zastanowienia się nad tym, kim był naprawdę, co po sobie zostawił, jakim pozostanie w pamięci tych, którzy go kochali i tych, którzy podziwiali go z daleka. Jak długo żywa będzie jego legenda? W różnych wywiadach przeprowadzonych z Andrzejem Wajdą pojawia się zdanie wypowiedziane przez Zbigniewa Cybulskiego na lotnisku w Rzymie, niedługo przed jego śmiercią: „Powiedzieć mi (Wajdzie), że on jeszcze za mną żałował”. To wyekspozycja tych słów w filmie można domyślać się, że dzieło to miało być swoistym rozrachunkiem z przeszłością – z przyjaciółmi, jaka łączyła Wajdę i Cybulskiego. Zbyszek wystąpił tylko trzykrotnie w filmach Wajdy - były to „Pociąg i diament”, „Pokolenie”, „Niewinni czarodzieje”. Ale reżyser snuł plany kolejnych filmów z udziałem tego aktora...

(s.) 13.10 Cudem urodzone (film dok.) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Znaki czasu (mag.) 14.55 Wydarzenia, wydarzenia 15.05 Gliniarz i prokurator - Co łaska (s.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Zorro (film USA) 17.40 Konsument w świecie konkurencji 18.50 Jeden z dziesięciu 19.20 Z kabaretowego archiwum 19.35 Ale jazda! (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes 22.35 Oscary 2006 0.25 Wszystko na sprzedaż (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla w. 6.35 Echa dnia 7.25 Książki z górnej półki 7.50 Północ pobudnie 8.05 W dobrym stylu 8.48 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów - to proste (s.) 9.55 Reportaż Trójki 11.15 Gość dnia 11.45 Toruń - muzyka i architektura 12.10 Dary i ludzie - Fundacja księcia Władysława Opolczyka 12.35 Ginące cywilizacje - Podwójna śmierć (s.) 13.45 Strażacy ochotnicy 14.15 Reportaż Trójki 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów - to proste (s.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 Unijnym traktem - Program o przemianach na Śląsku 17.05 Służba zdrowiu 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.40 Nasz reportaż 19.00 Okiem mistrza 19.15 Zbliżenia filmowe 19.30 Ewangelia na dachach 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 22.15 To jest temat 23.00 Chłopiec bohater (film ang.) 0.00 Córki McLeoda - Wypadek (s.) 1.35 Echa dnia.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.05 Adam i Ewa (s.) 7.35 Przygodzie Jackie Chana (s.) 8.00 Miodowe lata - Sprawa dla detektywa 8.50 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.45 Boston Public (film USA) 10.45 Quizmania 12.00 Daleko od noszy (s.) 12.30 Samo życie (s.) 13.15 Miodowe lata (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Kochaj mnie, kochaj (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.35 Skrzydła (film USA) 17.05 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.05 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Raport specjalny 20.50 W matni (film USA) 23.05 Boston Public (film USA) 0.05 Biznes Wydarzenia 0.30 Pasjonaci 1.00 Kuba Wojewódzki 2.00 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.00 Magazyn sportowy 5.00 Love TV.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 Teleranek (dla dzieci) 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Sprawa dla reporterki 10.00 Wiadomości 10.05 Wiejski plac (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.45 Film o filmie Elizabethtown 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczy z TVC 13.35 Świetnie wygląda! 14.00 Wiadomości 14.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Safari (s.) 17.00 Nie mam pracy (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczoryna 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 Lista do ciebie 21.30 13. komnata Borysa Hybnera (dok.) 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarz 22.55 Prognoza pogody, sport 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Punkty spojrzenia (s. o. dys.) 23.40 Wszystko jest względne (s.) 0.00 Poszukiwacze wraków 0.50 Mieszkać - to sztuka 1.15 Simpsonowie 1.40 AZ-kwiz 2.05 Ally McBeal.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.35 Diagnoza 9.00 Dzień dobry z Moraw

i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.45 Co znaczy w domu 13.10 Boko 7 14.55 Obiektyw (mag.) 15.25 Na pływalni z Daną Zatopką (talk show) 15.50 Cudowny świat: Człowiek - tajemnicza istota (s. dok.) 16.15 Co ze śmieciami? (pr. cykl) 16.30 Rodzina a szkoła (mag.) 16.45 Popularda (mag.) 17.15 ABCD ekologii 17.20 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprawa (mag. muz.) 18.30 Kultura. cz (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.50 Ćwiczy z TVC 20.00 Ten nasz czeski charakter (s. dok.) 20.25 Studio piłki nożnej: FC Barcelona - Chelsea FC 23.50 Poprawa (mag.) 0.20 Pojedynek przywódców (s. dok.) 1.05 Duch Konfucjusza 2.05 Regiony TVC24 2.30 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

6.25 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefania (s.) 9.30 SOS Barracuda (s.) 11.15 To morderstwo, napisała (s.) 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Hotel Hansson (s.) 13.50 Terra Nostra (s.) 15.05 Buffy: Postrach wampirów (s.) 15.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 16.30 Gliniarz i prokurator (s.) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Colombo (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.00 Redakcja (s.) 23.05 Świat w mroku (film USA) 1.25 Emmanuelle 2000 (s.).

■ PRIMA

6.25 Salon samochodowy 7.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.25 Sofie i jej miłość (s.) 9.25 Dzika kotka (s.) 10.25 Prima jazda 11.10 Gorączka (s.) 12.15 Detektyw Nash Bridges 13.20 Rewir Wolfa (s.) 14.20 Hunter (s.) 15.25 M.A.S.H. (s.) 16.30 Nieposkromiona Lucia (s.) 17.30 Dzika kotka (s.) 18.35 „VyVoleni” II (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Party z kucharzem (mag. kul.) 19.45 „VyVoleni” II (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.20 „VyVoleni” II (reality show) 23.05 Dementi 23.50 „VyVoleni” II (reality show) 0.20 Śmierć milionerki (film niem.) 2.10 Szybka wygrana.

ŚRODA 8 MARCA

■ TVP 1

5.45 Wpisani w krajobraz 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Wyjście na zakupy 8.20 Prosto w oczy 8.35 Cedric - Elektroniczne wyzwanie (s.) 8.50 Krecik (dla dzieci) 9.00 Domisie - Nie leń się (dla dzieci) 9.25 Łatek - Piotr wolny człowiek (s.) 9.55 Don Matteo - Porządek człowiek (film włoski) 10.55 Wielki świat małych odkrywców 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Okazja - Bożenka (s.) 13.30 Wybór kobiety (sport) 13.50 Reakcja 14.20 Raj (felietony) 14.50 Był taki dzień 8 marca 15.00 Wiadomości 15.10 Warto kochać (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 18.55 Wieczoryna 19.30 Wiadomości 20.20 Szkolny terror (film USA) 21.55 Aleksander Kwaśniewski między Lechem a Lechem 22.50 Prosto w oczy 23.00 Był taki dzień 8 marca 23.10 Wiadomości 23.20 Akademia policyjna 23.45 Plus minus 0.10 Granica (film pol.) 1.40 Rzeczy i ludzie - Kirgistan (s. dok.) 2.50 Był taki dzień 8 marca.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 Sześć milionów sekund (s.) 7.20 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.50 Hydraulicy - Konkurs piękności (s.) 8.05 Dr Quinn (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 11.55 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Wszawski smak 12.25 Sprawdzaj, jakie masz prawa - Sprzedaż na odległość 12.45 Święta wojna (s.) 13.10 Europa da się lubić 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35

Morskie opowieści - Zagubione lata żółwi (s.) 15.05 Gliniarz i prokurator (s.) 15.50 Twój portfel 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Zorro (film USA) 17.40 SOS, czyli sami o sobie 19.00 Jeden z dziesięciu 19.30 Codzienna 2 m 3 (s.) 20.00 Przed Mundialem 2006 - Gillette World Cup 20.20 AC Milan - Bayern Monachium - Liga Mistrzów 22.55 Panorama 23.10 Biznes 23.30 Liga Mistrzów - skróty 0.35 Meksykański wojownik (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla w. 6.35 Echa dnia 7.25 Książki z górnej półki 7.50 Unijnym traktem - Program o przemianach na Śląsku 8.05 Służba zdrowiu 8.48 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 17.05 Trójka tam była 18.27 Aktualności 18.40 Powiedz stop 19.00 Festiwal Piosenki Artystycznej 19.50 TV Katowice zaprasza 21.00 Echa dnia 22.15 To jest temat 23.00 Ziemia niebieska (film pomarańcz.) 23.30 Mieć litosć (film kanad.) 1.50 Echa dnia.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.05 Adam i Ewa (s.) 7.35 B-Daman (s.) 8.00 Miodowe lata (s.) 8.45 Gra w ciemno 9.45 Boston Public (film USA) 10.45 Quizmania 12.00 Daleko od noszy (s.) 12.30 Samo życie (s.) 13.15 Miodowe lata 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.35 Skrzydła

MIASTO NADZIEI

Film Wielka Brytania, 2003 r.
POLSAT, środa 8. 3. godz. 21.15
Reżyseria: Mark Herman
Występują: Colin Firth, Heather Graham, Minnie Driver, Mary Steenburgen, Frank Collison, Oliver Platt, Mary Black.

Colin Firth, znakomity, brytyjski aktor, uznany po roli w Damie Kameliowej, o krok od nagrody Emmy za Ostatnie rozwiązanie, nominowany do Bafty po kreacji Pana Darcy'ego w ekranizacji Dumy i uprzedzenia i Marka Darcy'ego w Dzienniku Bridget Jones oraz Bridget Jones: W pogoni za rozumem doskonale czuje się w rolach komediowych i romantycznych. Tym razem wcieli się w postać artysty Colina Ware'a, który nagle dowiaduje się, że jego narzeczona Vera (Minnie Driver) ma zamiar stanąć na ślubnym kobiercu, ale bynajmniej nie z nim. Zalamany niewiernością Very wyjeżdża do Stanów Zjednoczonych i zaszywa się w małym hotelu, w niewielkim mieście, na samym końcu świata. Maksyma „co z oczu to z serca” początkowo wydaje się nie działać, bo Colin pograża się w żalu i melancholii, do czasu jednak kiedy na swej drodze spotyka przepiękną, seksowną pielęgniarzkę Mandy (Heather Graham). Stopniowo znajomość przeradza się w uczucie i kiedy wszystko zdaje się prowadzić ku szczęśliwemu zakończeniu do miasteczka, o którym nawet mapy nie wspominają, przyjeżdża była narzeczona Colina, Vera. Okazuje się, że świat jest mały a do uczucia prawo mają wszyscy. Jakiego wyboru dokona Colin?

(film USA) 17.05 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.05 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Kochaj mnie, kochaj! Małusia (film pol.) 21.15 Miasto nadziei (film ang.) 23.15 Fala zbrodni (s.) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.40 Dziewczyny z hotelu Hard Rock 1.45 Love TV 2.45 BoomBox.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Safari (s.) 9.20 Świat rekordów Guinnessa (s. dok.) 9.45 Polinezja 10.00 Wiadomości 10.05 Uderz ją, to Francuzka! (film koprod.) 11.35 Film o filmie Ekspres 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczy z TVC 13.35 Mieszkać - to sztuka (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Kamera w podróży 14.35 Żyto (mag.) 15.00 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Co znaczy w domu (dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczoryna 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Wiejski plac (s.) 21.00 Wszystkie party (mag.) 21.40 Ally McBeal (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarz 22.55 Prognoza pogody, sport 23.00 Losowanie Sportki i Szansy 23.10 Losowanie Szczęśliwej 10 23.15 (s. film USA) 0.45 Przyjaciele 1.10 Simpsonowie 1.35 AZ-kwiz 2.05 Oczarowanie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Babilon (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.25 Allo! Allo! (s.) 12.55 W jaki sposób... (mag.) 13.20 Blok publicystyki ekologicznej 14.00 Poprawa (mag. muz.) 14.40 Dziecięca encyklopedia świata 14.45 Z roku Luksemburgów (s. dok.) 15.10 Game Page (mag.) 15.30 Europa dziś (mag.) 16.00 Przyzmat (mag.) 16.25 Homoepatia: Tak czy nie? 17.15 Japońskie rzeki (s. dok.) 17.30 Kosmopolis (mag.) 18.00 Terra musica (mag.) 18.40 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Stop 19.50 Ćwiczy z TVC 20.00 Diagnoza 20.15 Solo dla... 20.25 Liga Mistrzów (piłka nożna) 23.45 Babilon (mag.) 0.10 Regiony TVC24 0.35 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefania (s.) 9.25 Szczęśliwa (film USA) 11.15 To morderstwo, napisała (s.) 12.05 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Hotel Hansson (s.) 13.55 Terra Nostra (s.) 15.05 Buffy: Postrach wampirów (s.) 15.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 16.30 Gliniarz i prokurator (s.) 17.20 Właśnie teraz 17.25 Colombo (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Spadek czyli Kurwabęsięgutntag (film czes.) 22.25 Na własne oczy (pr. publ.) 23.20 Nowa podróżomania (mag.) 23.55 Orbit (film USA) 1.30 Martwa strefa (s.) 2.40 Na własne oczy.

■ PRIMA

6.25 Program rozrywkowy 7.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.25 Sofie i jej miłość (s.) 9.25 Dzika kotka (s.) 10.25 Prima jazda 11.15 Gorączka (s.) 12.15 Detektyw Nash Bridges 13.15 Rewir Wolfa (s.) 14.20 Hunter (s.) 15.25 M.A.S.H. (s.) 16.25 Nieposkromiona Lucia (s.) 17.30 Dzika kotka (s.) 18.35 „VyVoleni” II (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Party z kucharzem (mag. kul.) 19.50 „VyVoleni” II (reality show) 21.05 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 22.10 Recepturzysta prima pomysłów 22.18 23.20 „VyVoleni” II 23.50 Morderstwo na przedmieściu (s.) 0.50 t-music 1.30 Szybka wygrana.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Z okazji jubileuszu życiowego 70-lecia urodzin naszego Drogieju i Najukochańszemu

EDWARDOWI FIRLI

z Karwiny najserdeczniejsze życzenia wszystkiego dobrego, a więc nieustającego zdrowia, uśmiechu, obfitości łask Bożych, długich i szczęśliwych chwil w gronie najbliższych oraz pogody ducha w słoneczne i pochmurne dni składają żona i synowie z rodzinami. Natomiast wnuczka Dominek, Beata i Baska szczególnie mocno tułają się dziś do swego Dziadzia.

GL-103

Dnia 8 marca 2006 mija 1. rocznica śmierci pani

śp. ZOFII KAFKOWEJ

z Karwiny Kopalni. Wspominają Danuta Mohrowa i Henryk Matusik z rodzinami.

GL-109

Co w teatrze

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: „Habaďura” (7. godz. 19.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Ekspersi (7, 8, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Dowód (7, 8, godz. 17.00); TRZYNIEC - Kosmos: Ziemia żywych trupów (7, godz. 17.30, 20.00; 8, godz. 17.30); Sklep przy ulicy głównej (8, godz. 20.00); HAWIERZÓW - Centrum: Kurczak Mały (7, 8, godz. 15.30); Ekspersi (7, 8, godz. 17.45, 20.00); CIESZYN - Piast: Jan Paweł II (7, 8, godz. 15.00, 17.30, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw. 18.00, TVC 2, pt. 7.30
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

WĘDRYNIA - Klub Seniora zaprasza na spotkanie 7. 3. o godz. 15.00 do Czytelni.
BŁĘDOWICE - Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 8. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza na wykład astrologa Milana Gelnara pt. „Astrologia i związki partnerskie” 9. 3. o godz. 17.00.
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 9. 3. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuska 2.
PTTS „BS” i K 99 - zapraszają członków i sympatyków polskich organizacji w RC na turniej tenisa stołowego 11. 3. w wędryńskiej Czytelni. Zgłoszenia i prezentacja na miejscu w godz. 8-9. Wpisowe 30 Kč. Startują mężczyźni w kategoriach: 16-55, 56-70, ponad 70 lat.
PTTS „BS” - informuje, że odjazd autobusu na 3. Międzynarodowy Rajd Narciarsko-Pieszy z źródła Wisły jest 11. 3. o godz. 7.00 z Karwiny, 7.20 CZ. Cieszyń, 7.30 Trzyniec - dworzec kolejowy. Opłata na starcie 9 zł. Informacje: 732 175 618, 596 311 685.
CZ. CIESZYN - Filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka 6 zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” wyjątkowo w piątek 10. 3.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stelcniční 18, Czeski Cieszyń; w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku).

Kto w wierze, w cnotliwości ukończy ziemski bój, ten pójdzie do radości i znajdzie pokój swój.

Dnia 7. 3. 2006 mija 6-ta rocznica śmierci naszego Ukochanego Męża, Tatusia, Brata, Dziadka

śp. FRANCISZKA PRZYHODY

O chwile wspomnień i cichą modlitwą prosi rodzina.

AD-040

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, sąsiadom i znajomym ze Stonawy i Karwiny za kwiaty, kondolencje i liczny udział w pogrzebie Drogiej Mamy

śp. ANNY CYRZYK

Szczególne podziękowania kierujemy do ks. B. Koukoly za piękne słowa pożegnania naszej Zmarłej, panu J. Niemcowi za przemówienie, p. J. Paszowi za solo skrzypcowe oraz chórowi mieszanemu MK PZKO Stonawa za piękne wykonanie pieśni. Dziękujemy za opiekę personelowi Domu Opieki Społecznej w Karwinie Nowym Mieście. Zasmuconia Rodzina.

RR-040

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W CIESZYNIE, ul. Zamkowa: do 2. 4. wystawa współczesnego malarstwa artystów z 11 krajów europejskich wzbogacona o zbiory Muzeum Śląskiego w Cieszynie pt. „Jan Nepomucen - Święty Europy Środkowej”.

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Biała Galeria: do 23. 4. wystawa Petra Pavliňáka pt. „Przygody trawy”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

Wielka Galeria: do 26. 3. wystawa Pavla Hlaváta - „Grafika”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 17. 3. wystawa Lanfranco Lanari i Dařana Urbanika „Tajemnica przyrody”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

do 28. 5. wystawa „Pieśni wydane na światło”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14: do 2. 4. historyczna wystawa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 15. 10. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14: wystawa stała „Z przeszłości Jablonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów; do 31. 12. wystawa „Od płomienia do żarówki”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

o godz. 17.00. Dalibor Delong z Pragi opowiadać będzie o swej wędrowce przez Himalaje w północnych Indiach, o życiu w buddyjskich klasztorach i namiotach nomadów.

Oferta pracy

SEZONOWE PRACE przy uprawie chmielu. Inf. tel.: 604 287 015. GL-100
▲ INTERKLUB, rynek Masaryka 10, Karwina: do 2. 4. wystawa historyczna „Lalki”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

Co za Olzą

OSRODEK ALLIANCE FRANCAISE, Rynek 6, Cieszyń: 14-17. 3. Dni Frankofonii. Wieczór filmu francuskiego: 14 i 21. 3. Kino „Akademickie” UŚ, 15. 3. Kino „Piast”, „Marsz pingwinów” - UŚ: 21, godz. 21.15; Piast: 15, godz. 17.15. „Dziecko” - UŚ: 14, godz. 19.30. „Piast” 15, godz. 18.45. „36” - UŚ: 14, godz. 21.30; 15, godz. 20.30. Koncert: Muzyka francuska i nie tylko 19, godz. 15.00. Kościół Jezusowy w Cieszynie. Otwarcie nowej siedziby 21, godz. 16.00, Rynek 6 oraz Dzień Otwartych Drzwi AF. Spotkanie dla nauczycieli języka francuskiego z konsultantami pedagog. 22, godz. 15.00, Alliance Francaise, Rynek 6. Dzień krajów frankofońskich NKJO oraz Konkurs Piosenki Francuskiej Karaoke 25, o godz. 10.00, Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Cieszynie, Frysztacka 44. Wieczór kuchni francuskiej i marokańskiej oraz koncert muzyki francuskiej 25, godz. 18.00, Hotel Orbis, ul. Motelowa 21, Cieszyń. Konferencja na temat współpracy regionalnej 27, godz. 15.00, Alliance Francaise, Rynek 6. KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyń: do 24. 3. wystawa „Autografy w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej od XVI do XX w.”. Otwarte po, wt, śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Spotkanie biznesmenów

HAWIERZÓW (wak) - Transgraniczne spotkanie biznesu organizowane od 2003 roku przez partnerskie miasta Hawierzów i Karwinę oraz Jastrzębie Zdrój i Wodzisław odbędzie się w tym roku pod hasłem „Transgraniczne uczestnictwo w przetargach publicznych” 27 kwietnia w Domu Kultury „Reneta” w Hawierzowie.

Spotkania te oferują nie tylko pakiet informacji na temat środowiska gospodarczego w danym kraju, ale także możliwość bezpośrednich spotkań, wymianę doświadczeń oraz nawiązanie kontaktów, które mogą pomóc wyjść poza rynek własnego kraju.

Gospodarze spotkania pragną, by posłużyło ono przede wszystkim do nawiązania bliższych stosunków handlowych pomiędzy poszczególnymi firmami i przedsiębiorcami. Wykladowcy mówić będą o wykorzystaniu dotacji Unii Europejskiej oraz o przepisach prawnych i gospodarczych między obu krajami.

Kwieciek dla Pań

OLBRACHCICE (s) - Tradycja urządzania świetlic z okazji Dnia Kobiet w MK PZKO ma już kilkadziesiąt lat. Na program tegorocznego Kwiatka dla Pań, który urządziła męska część zarządu koła pod kierownictwem Jerzego Czapa, złożyły się okolicznościowy występ teatryku „Drops”, re-

cytal tenora Bronisława Palowskiego (z akompaniamentem na syntezatorze jego ojca, także Bronisława) oraz młodocianego skrzypka Tomasza Bolka. Panie na widowni uznały ten artystyczny prezent za wyjątkowo udany. Wykonawcy nagrodzeni zostali burzą braw.

redakcyjnej Woczy

Andrusowskie spotkanie

Po pracowitym roku zespół estradowo-kabaretowy „Andrusi” przy MK PZKO w Skrzeczoniu zorganizował w sobotę 25 lutego br. w Domu PZKO dla swoich współmałżonków i przyjaciół towarzyskie andrusowskie spotkanie.

Główną uroczystą imprezą był jubileusz 50-lecia istnienia zespołu, który odbył się w bogumińskiej Szkole Muzycznej z gościnnym występem polskiego zespołu „Lwowska Fala” z Ukrainy. W ramach współpracy Koła z Towarzystwem Miłośników Ziemi Grodkowskiej „Andrusi” wystąpili podczas Jarmarku Wielkanocnego na rynku w Grodkowie oraz okazjnie w miejscowym Domu Rencistów i w zakładzie karnym. Odbył się także pierwszy w historii zespołu występ na terenie Słowacji a mianowicie w Poważskiej Bystrzycy podczas spotkania oplatkowego, które zorganizowało Stowarzyszenie Polaków i ich Przyjaciół w Słowacji w ramach Klubu Polskiego z regionu Środkowo Poważe. Ponadto zespół zaliczył gościnne występy w „Maryšce” w

Boguminie, w szkole ekonomicznej w Orłowej Lutyni podczas 3 Biesiady Chórów oraz w Skrzeczoniu podczas Powiatu Wiosny. Od 1984 roku pod kierownictwem Konstantego Krzyska i Czesława Bugdola zespół zaliczył ponad dwieście występów. W dniu 23 lutego podczas uroczystości ogłoszenia wyników ankiety „Osobowość roku miasta Bogumina w roku 2005” w kategorii zespołów „Andrusi” zdobyli wyróżnienie.

W spotkaniu udział wzięli Maria i Albert Grzebieniowie, podczas wesela których przed 50 laty zespół powstał i rozpoczął swoją działalność.

Oglądając filmy wideo i słuchając płyt kompaktowych z nostalgią i leżką w oku wspomniano występy „Andrusów” z udziałem nieżyjących już zasłużonych członków zespołu: Konstantego Krzyska, Władysława Ozoga i Bronisława Waluszczyka, a także występy chóru „Hasło” i zespołu dziecięcego w 80. i 90. latach ub. stulecia. Podczas spotkania członkowie zespołu zaliczyli na luzie kolejny występ (na zdjęciu).

D.G.

Ciągną, ciągną sanie...

górskie koniki... Cztery duże sanie wypełnione roześmianymi dziećmi i ich rodzicami pociągnęły w ostatnią niedzielę lutego w Wiśle dorodne baskidzkie konie. Mowa tu oczywiście o kuligu, który należy już do tradycyjnych imprez klasy pierwszej w PSP w Karwinie Frysztacie.

Pod troskliwym oczkiem pani nauczycielki, Uli Sikory - organizatora całej naszej wyprawy - dzieci oraz my, dorośli, przeżyliśmy bardzo miły i wesoly dzień. Nie przeszkodziła nikomu zima, dosyć nieprzyjemna aura. Dzieci radośnie i głośno śpiewały piosenki i z wielkim apetytem zjadały się opiekunami kiełbaskami. Nie przejmowały się wcale chłodem.

Po wspaniałej przejażdżce saniami przyjemnie było posiedzieć w wi-

ślańskiej knajpcie, gdzie palił się kominek i gdzie naderzała się okazja do wspólnego miłego gawędzenia.

Nie sposób wyobrazić sobie zimowej wycieczki bez szaleństw na śniegu. Dzieci z niecierpliwości czekały na chwilę, kiedy cała nasza grupka wyposażona w łopatki i inny „sprzęt do zjeżdżania” wdrapała się na górę w pobliżu wyciągu narciarskiego na Czantorię.

Stylów zjeżdżania było... sporo. Była to kolejna udana impreza z udziałem niemal całej klasy pierwszej. Od początku roku szkolnego współpracą pomiędzy rodzicami i panią nauczycielką układa się na medal.

Na kolejne wspólne spotkania cieszą się nie tylko dzieci, ale i my - rodzice pierwszoklasistów

WTOREK 7 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Wirtualna 9.05 Magazyn Medyczny - Oparzenia 9.20 Blisko ognia (film dok.) 9.35 Zaproszenie 9.55 Kabaret Starszych Panów 11.00 Malbork 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Pogranicze w ogniu (s.) 14.35 Uwesołobawiacz - Jacka Federowicza żywot artystyczny 15.20 Teatr i polityka. "Dziady" (film dok.) 16.10 Wirtualna 16.35 Magazyn Medyczny - Oparzenia 17.00 Telexpress 17.20 Kręcioła 17.45 Blisko ognia (film dok.) 18.00 Ze sztuka na ty - Podróż z artystą (film dok.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Wiadomości 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Bez granic (rep.) 21.30 Kochaj mnie (s.) 22.00 Warto rozmawiać 23.10 Animowany świat wyobraźni - Dyplom 23.15 Animowany świat wyobraźni - Podgrzycze 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Sprawa dla reportera 0.45 Malbork 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wiadomości 3.05 Bez granic (rep.) 3.35 Kochaj mnie (s.) 4.00 Warto rozmawiać 5.15 Ze sztuka na ty - Podróż z artystą (film dok.) 5.40 Animowany świat wyobraźni - Dyplom 5.45 Animowany świat wyobraźni - Podgrzycze.

ŚRODA 8 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Budzik 9.05 Laboratorium (mag.) 9.25 Wierze, wątpię, szukam 9.50 Reportaż 10.10 Co tu jest grane? 10.35 Świadkowie nieznanych historii 11.05 Ze sztuka na ty - Podróż z artystą (film dok.) 11.30 Młode rekiny (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Wiadomości 13.20 Bez granic (rep.) 13.50 Kochaj mnie (s.) 14.10 Jan Pietrzak - Człowiek z kabaretu 15.00 Warto rozmawiać 16.10 Budzik 16.35 Laboratorium (mag.) 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Od przedszkola do Opola 17.50 Wierze, wątpię, szukam 18.15 Książki z górnej półki 18.30 Ale Jazda! (mag.) 18.55 Bliziej Europy 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polska Karta 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.10 Dziady (film dok.) 22.45 Wideoteka dorosłego człowieka 23.10 Labirynty kultury 23.30 Panorama 23.45 Biznes 23.48 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Debata 1.00 Łączy nas Polska (felieton) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Polska Karta 3.20 Egzamin z życia (s.) 4.10 Pamiętają o mnie 4.30 Dziady (film dok.) 5.05 Ale Jazda! (mag.) 5.35 Reportaż.

CZWARTEK 9 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Pogoda 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Zygzyki - Para 9.05 Kwadrans na kawę 9.25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 9.50 Łączy nas Polska (felieton) 10.05 Książki z górnej półki 10.20 Ale Jazda! (mag.) 10.45 Plus minus 11.10 Bliziej Europy 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polska Karta 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.15 Dziady (film dok.) 14.50 30 ton - lista przebojów 15.15 Smak Europy 15.30 Debata 16.15 Zygzyki - Para 16.40 Kwadrans na kawę 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Reakcja 17.45 Raj (mag.) 18.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda dla kierowców 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Czwarty etap Piotra Czubowicza (rep.) 21.15 Teatr TV - Kwartet 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Forum 1.00 To jest temat - Razem w świecie 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Czwarty etap Piotra Czubowicza (rep.) 3.05 Teatr TV - Kwartet 5.00 Skarbiec (mag.) 5.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...

PIĄTEK 10 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Domisie 9.05 Wyspa przygód (s.) 9.35 Poznań. Historie osobliwe - Jan Babysta Quadro (s. dok.) 9.55 Raj (mag.) 10.20 To jest temat - Razem w świecie 10.40 Ojczyzna polszczyzna 10.55 Regionalia (mag.) 11.25 Maryla Rodowicz na bis 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Czwarty etap

Piotra Czubowicza (rep.) 13.20 Hity satelity 13.35 Teatr TV - Kwartet 15.45 Forum 16.30 Wyspa przygód (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Co tu jest grane? 17.45 Zdarzyło się - Centrum Polsko-Słowiańskie 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Regionalia (mag.) 19.00 Wiadomości 19.15 Zabawy Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Maryla Rodowicz na bis 23.10 Porozmawiajmy 23.55 Kabaret Starszych Panów 0.50 To nie jest koniec świata (s.) 1.15 Zabawy Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wiadomości 3.05 Mówi się... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Maryla Rodowicz na bis 5.00 Święta wojna (s.) 5.25 Zdarzyło się - Centrum Polsko-Słowiańskie 5.50 Książka miesiąca.

SOBOTA 11 MARCA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Maryla Rodowicz (s.) 9.05 Mówi się... 9.25 Wiadomości 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.45 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Bieszczadzki smak 12.10 Wideoteka dorosłego człowieka 12.35 Salon kresowy - Wilniuk z dziada pradziada (s. dok.) 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 15.05 Szansa na Sukces - Stenia Kozłowska 16.00 Z daleka, a z bliska 17.00 Telexpress 17.30 Tam gdzie jesteście - Latanie (rep.) 18.00 Pamiętają o mnie 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Przygód kilka wróbla Cwirka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Podróż do śmierci (film fab.) 21.10 10-lecie zespołu Myslovitz 22.45 Tele PRLE 23.35 Z daleka, a z bliska 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Przygód kilka wróbla Cwirka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Podróż do śmierci (film fab.) 3.40 Wideoteka dorosłego człowieka 4.05 Labirynty kultury 4.25 Tam gdzie jesteście - Latanie (rep.) 5.05 Tele PRLE.

NIEDZIELA 12 MARCA

6.00 10-lecie zespołu Myslovitz 6.50 Pamiętają o mnie 7.15 Z daleka, a z bliska 8.00 M jak miłość (s.) 9.00 Słowo na niedzielę 9.05 Ziarno (mag.) 9.30 Dwa światy (s.) 9.55 Książki z górnej półki 10.00 Złotopolscy (s.) 10.50 Białorusi, Białorusi... (mag.) 11.15 Niedzielną muzykowanie 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej z Kościoła Wszystkich Świętych w Warszawie 14.20 Czterdziestolatek (s.) 15.05 Zaproszenie 15.30 Wywiad i opinie 16.00 Biografie - Myśli o Polsce (film dok.) 17.15 Telexpress 17.40 Mój pierwszy raz (s.) 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Paczka znaną Kangurkowego Potoku (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Głina (s.) 21.05 Bezdłuda wyspa (s.) 21.55 Wieczór z Hanną Banaszk 22.50 Opowieść o Jaśku Karpieju Bucecie (film dok.) 23.35 Regionalia (mag.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Paczka znaną Kangurkowego Potoku (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Głina (s.) 3.00 Zaproszenie 3.20 Czterdziestolatek (s.) 4.20 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Bieszczadzki smak 4.45 Salon kresowy - Wilniuk z dziada pradziada (s. dok.) 5.05 Biografie - Myśli o Polsce (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 13 MARCA

6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Jedynecka 9.00 Program dla dzieci 9.15 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic - Nie tylko biuro (rep.) 9.25 My Wy Oni (mag.) 9.50 Zdarzyło się - Centrum Polsko-Słowiańskie (s.) 10.15 Mój pierwszy raz 11.05 Biografie - Myśli o Polsce (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Tam gdzie jesteście - Latanie (rep.) 13.35 M jak miłość (s.) 14.20 Bezdłuda wyspa (s.) 15.10 Salon kresowy - Wilniuk z dziada pradziada (s. dok.) 15.25 Opowieść o Jaśku Karpieju Bucecie (film dok.) 16.05 Jedynecka 16.25 Program dla dzieci 16.40 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic - Nie tylko biuro (rep.) 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Bieszczadzki smak 17.45 My Wy Oni (mag.) 18.15 Jest takie miejsce - Goleniów (s. dok.) 18.35 Rewizja nadzwyczajna - "Agent" 19.05 Kościół i świat 19.15 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Dorastanie (s.) 22.30 Bezpieka - pretorianie komunizmu (s. dok.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Szansa na Sukces - Stenia Kozłowska 1.15 Dobranocna za oceanem - Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Dorastanie (s.) 4.20 Bezpieka - pretorianie komunizmu (s. dok.) 5.15 Ojczyzna polszczyzna 5.30 Rewizja nadzwyczajna - "Agent".

WEEKEND NA LODOWSKACH: TRZYNIĘC PRZEGRZAŁ W KARLOWYCH WARACH

Pojutrze mecz o wszystko

TIPSPORT EKSTRALIGA

Hokeiści Stalowników Trzyniec zagraли na nerwach swoim kibicom ostrego czardasa, przegrywając w niedzielę niespodziewanie 0:4 na lodzie Karlowych Warów. Na kolejną przed końcem fazy zasadniczej TipSport Ekstraligi trzynieczanie poniedziałkiem skomplikowali sobie sprawę awansu do playoffs, w czwartkowym meczu z Witkowicami Stalownikom wystarczy jednak remis, by obronić ósme miejsce w tabeli. Witkowiczanie nie zagrają pod Jaworowym pod dużym presją psychiczną, ekipa Vladimira Vůjtki ma już zapewniony udział w ćwierćfinałach ekstraligi. Gospodarze nie spodziewają się ale łatwej przeprawy, derby się gwarantują zaciętej konfrontacji.

● KARLOWE WARY - STAŁOWNIK TRZYNIĘC 4:0 (1:0, 2:0, 1:0).

Bramki: 7 i 26. Kumstát, 38. Tvrdék, 57. Kraft, Sędziował Smeták. Kary 6:7, wykorzystane 3:0. Widzów 2000.

Karlowe Wary miały być dla Trzynieczan stosunkowo łatwym orzechem do zgryzienia, rzeczywistość była ale zgoła odmienna. Stałowiczy mają się nad czym zastanawiać po tym meczu, tym bardziej, że nawet remis byłby kluczem do bram ćwierćfinału. Podopieczni trenera Jiře Juřika zagraли jednak nieprawo, apatycznie i gospodarze skrzętnie to wykorzystali. W piątek Stałowiczy w wielkim stylu - wynikiem 8:3 - rozmontowali u siebie faworyzowanego Zlin, ale w Karlowych Warach całkowicie zwłoczni im proch strzelniczy. - Gramy jak na huśtawce, ze Zlinem chłopcy wnieśli się na wznosy, w Karlowych Warach z łomotem spadliśmy na ziemię - powiedział „GL” trener Trzynieczan Jiř Juřik.

Fić Trzynieczanie nie wystrzegli się głupich błędów w obronie, właśnie po jednym z nich w 7. minucie Kumstát w przewadze liczebnej zapewnił gospodarzom prowadzenie. W 26. minucie w kolejnej przewadze liczebnej było już 2:0 dla Karlowych Warów. Biłgostanie ponownie pokonał aktywny Kumstát. Goście nawet po drugim голу nie okneśli się z letargu i po drugiej tercji do szatni schodzili w minorowych nastrojach - w 38. minucie na 3:0 poprawił Tvrdék. Mocne słowa trenera Juřika nie poskutkowały, trzynieczanie również w ostatniej tercji byli tylko cieniem bramkostrzeżnego zespołu z poprzedniej kolejki. Na maksimum zapisał tylko bramkarz Bięgl, to jego zasługą w trzeciej tercji długo utrzymywał się wynik 3:0. Wystarczył ale moment dekoncentracji trzynieczkiej defensywy, faul Hunkesa na szarżującym Tvrdyku i w siódmej przewadze liczebnej gospodarze radowali się z czwartego gola. Kraft przejął podaniem od Dobronia i skierował krążek do siatki obok bezradnego Bięgla - 4:0.

TABELA EKSTRALIGI

1. Liberec	51	103	150:94
2. Slavia	51	101	163:105
3. Zlin	51	86	119:101
4. Witkowice	51	84	149:123
5. Znojmo	51	81	114:109
6. Cz. Budziej.	51	76	114:115
7. Sparta	51	75	149:134
8. Trzyniec	51	74	130:139
9. Pardubice	51	72	128:131
10. K. Wary	51	68	115:127
11. Pilzno	51	60	128:135
12. Litwinów	51	59	112:135
13. Kladno	51	53	113:166
14. Wsecin	51	32	80:150

LIGA

Rozgrywki w I lidze dobiegły już do fazy półfinałowej. Hokeiści Hawierzowa po zwycięstwie nad Kometa Brno trafili na Mladą Bolesław, drugą półfinałową parę tworzy Uście nad Labą i Hradec Kralowey. Konfrontacji potrwają do trzech zwycięstw, wczoraj po zamknięciu numeru odbyły się drugie pojedynki. Hawierzów w sobotę przegrał w Mładej Bolesław 1:3. Na jutro i ewentualnie czwartek seria przesuwają się do Hawierzowa, w wypadku piątego decydującego starcia atut własnego lodowiska będzie znowu po stronie Mładej Bolesław (11.3.).

JANUSZ BITTMAR

XXX NARCIARSKI BIEG PIĄSTÓW

Dobry występ Zaolziaków

Trzy tysiące osób z dwudziestu krajów startowało w jubileuszowym 30. narciarskim Biegu Piastów. Na Polanie Jakuszyckiej koło Szklarskiej Poręby w korzystnym świetle zaprezentowali się również biegacze z Zaolzia. Na najdłuższym dystansie 50 km stylem klasycznym na śnieżnym 12. miejscu linię mety przeciął Rene Sikora z Nydku, który stracił do zwycięzcy - Tomáša Jakoubka z Jablonca trzy minuty. W niedzielnym biegu na 25 km techniką dowolną Rene Sikora radził sobie jeszcze lepiej, zajmując dziewiątą pozycję. Na dystansie 25 km nieźle radził sobie również inni Zaolziacy. W pierwszej setce biegu znalazł się Jan Placzek z Górnej Łonowej i Tadeusz Fójcik z Cierlicka. Na starcie wysiugni na 50 km pech spotkał Bronisława Kabota z Nydku, który po kolizji z kilkoma zawodnikami zламаł nartę i musiał zrezygnować z dalszej rywalizacji.

- W tym roku nie dopisała pogoda, warunki na starcie sobotniego biegu na 50 km były wręcz fatalne - powiedział „GL” najlepszy zaolziaki zawodnik Rene Sikora. - W niedzielnym biegu na 25 km było już w tej materii znacznie lepiej, z dziewiątego miejsca jestem bardzo zadowolony. W końców-

ce dałem z siebie wszystko, ostatnią prostą przesprintowałem, co dało mi lokatę w pierwszej dziesiątce biegu. Z powodu startu w Pucharze Świata w biegu zabrakło dwóch najlepszych reprezentantów Polski, Macieja Kreczmera i Janusza Kręzłoka. Mistrzem Polski na najdłuższym dystansie został Piotr Śliwka z Ustronia. Smutny akcent towarzyszył sobotnim zawodom na 25 km. Na 22. kilometrze trasy zasnął 59-letni mieszkaniec Jablonca. Pomoc medyczna dotarła do niego bardzo szybko, ale trwająca kilkadziesiąt minut reanimacja nie powiodła się. Takie przypadki się zdarzają. W słynnym Biegu Ważów we Szwecji, który także odbywał się w sobotę i niedzielę, zmarło na trasie pięć osób.

Wyniki - 50 km: 1. T. Jakoubek (Jabloniec) 2:47:02,3. 2. Piotr Śliwka (Ustron) 2:47:41,5. 3. Dan Šlechta (Harrachów) 2:47:49,7... 12. Rene Sikora (Nydek) 2:50:05,8. **Bieg na 25 km:** 1. Jakub Mroziński (Jelenia Góra) 1:24:08,2. 2. Mariusz Leja (Borówno) 1:24:11,2. 3. Arkadiusz Ogorzałek (Nowa Ruda) 1:25:46,8... 9. R. Sikora (Nydek) 1:27:44,3... 80. Jan Placzek (G. Lomna) 1:45:45,2. 86. Tadeusz Fójcik (Cierlicko) 1:47:27,3. (jb)

Na trasie Biegu Piastów.

Co słysząc?

● FORTUNA EKSTRALIGA FLORBALISTÓW: W SOBOTĘ RUSZA PLAYOFFS. Ekstraligowcy florbalistów zakończyli w weekend fazy zasadniczej rozgrywek, do ćwierćfinału awansowało osiem najlepszych drużyn, w tym florbalistów Hawierzowa. Drużyna Pogresu Hawierzów zajęła w tabeli ósmą pozycję i w sobotnim pierwszym ćwierćfinałowym spotkaniu zmierzy się z największym faworytem do mistrzowskiej korony, ekipą Tatranu Strzeszowice. Z kolei Trzyniec, który zajął w ekstraligowej tabeli ostatnią pozycję, powalczy w „play out” o utrzymanie ekstraligowej przynależności. Rywalom florbalistów spod Jaworowego będzie FBS Bohemians. Trzynieczanie w ostatniej kolejce ulegli na wyjeździe 4:8 Mładej Bolesław. Bramki dla gości strzelali: Petřík, Gajdzica, Gurney i Danemark. ● PETR KORBEL I RENATA ŠTRBIKOVÁ MISTRZAMI

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Karwina - Koprzywnica Piłkarze ręczni Banika Karwina znięli już swojego rywala w ćwierćfinałowych playoffs ekstraligi. Banik jako lider tabeli po fazie zasadniczej zmierzył się w play off z ósmą Koprzywnicą. Czwierćfinałowe mecze rozgrywane będą do dwóch zwycięstw, początek rywalizacji zaplanowany jest na najbliższą niedzielę. Karwiniacy rozpoczyna ćwierćfinały na własnym parkiecie, kolejne terminy to 15. 3 i ewentualnie 19. 3. W ostatniej kolejce rundy zasadniczej Karwina bez większych klopotów uporała się z Frydkiem-Mistkiem.

● KARWINA - F-M 39:28 (19:16). Najw. bramki dla HCB: Račač 8, Heřt 6/1, Kubis 6. Sędziowali Kohout i Padevět. Widzów 250. (jb)

Fragmenty tekstu z sąsiedniej strony, częściowo przycięte.